

dž

XXXIII-4

april 1966

LA VIDA ESPIRITUAL
DUHOVNO ŽIVLJENJE

Pomlad pod Špikom v Sloveniji

VSTALI - NEBEŠKI - VESELI

Spet je pred nami Velika noč, praznik Gospodovega vstajenja in zmage, praznik našega upanja in veselja. Zopet bomo slišali večno lepi „aleluja,, pesem nepozabnega spomina, pesem sedanjosti in pesem večne bodočnosti.

Aleluja je pesem lepih spominov. Kdo je pozabi na tiste pretekle Velike noči, čeprav je od tega morda že silno dolgo, ko je kot otrok stopal z dobro materjo k božjemu grobu, za velikonočno procesijo? Še danes vsa' izmed nas ve, da je bilo takrat zelo lepo, med lepim morda najlepše.

Toda „aleluja“ je pesem tudi sedanjosti. Stalno nas spominja na naš krščanski poklic: vstali, nebeški, veseli ljudje.

Vstali smo s krstom, smrt greha naj se nam ne približa, odstranimo jo, če se je približala!

Domačini nebes smo; z nogami se dotikamo zemlje, ko v Kristusovi luči vestno izvršujemo svoje zemeljske naloge, a naše srce je v nebesih.

Pečat pravega krščanskega življenja je veselje; resnični kristjan je kljub križu, ki ga nosi za Kristusom, vendarle otrok sonca, ki izžareva v okolje toplino, življenje in veselje. Vzgajajmo sami sebe v vedre, vesele ljudi — čeprav z vso resnobo in čutom odgovornosti. Nikoli se ne udajajmo mrkosti in čemer-nosti. Tudi v na videz temnih urah mora v krščanskem srcu žareti svetla in živa lučka vere in nepremagljivega zaupanja v vstalega Kristusa, ki nam govori: „Na svetu boste imeli stisko, ali zaupajte, jaz sem svet premagal“. In prinašajmo to neusahljivo veselje tudi drugim.

Pa ne le to! Aleluja bo pesem naše večne bodočnosti. Sveti Avguštin, ta izredni mislec in iskalec neusahljive sreče, je zapisal: „O blaženi aleluja v nebesih! Tam hvalijo Boga in tu ga hvalimo. A tu še stiskani, tam pa zavarovani. Tu še umirajoči, tam pa vedno pojoči. Tu v upanju, tam v resnici; tu na poti, tam v domovini. Sedaj bratje, pojmo, ne za razveseljevanje v miru, marveč za tolažbo v trudu. Tako kakor imajo navado peti popotniki; tako poj, a korakaj naprej. Napravi si s petjem trud lahek, sovraži bridkost; poj in hodi dalje! Hodi — to pomeni: napreduj v dobrem, v pravi veri, v lepem življenju. Poj in hodi dalje! Ne umakni se s poti, ne obračaj se, ne obstani!

Vstali, nebeški, veseli! Včeraj, danes in jutri! To bodi naše voščilo vsem bravcem „Duhovnega življenja“ za letošnjo Veliko noč.

A. S.

„Glejte,
les
križa...”

Kristus visi na križu kot
srednik med nebom in zemljo

Odkar sonce obseva zemljo s svojo lučjo, še ni videlo bolj žalostnega prizora kot na prvi veliki petek, ko je gledalo v mrtvaško blede obraz svojemu Stvarniku, visečemu na lesu svetega križa. Ni moglo prenesti tega pretresljivega prizora, zato si je zakrilo svoje obličje ter se za cele tri ure potopilo v nemo žalost. Tej njegovi žalosti se je pridružila vsa narava: zemlja se je tresla, skale so pokale in mrtvi so vstajali iz svojih grobov.

Kristus visi na križu kot srednik med nebom in zemljo. V njegovih udratih očeh je pogreznjena vsa bolečina, globoka kakor morje. V njih je raz-

prta vsa skrivnost našega odrešenja, skrivnost brezmejne ljubezni in neskončnega usmiljenja.

Kristus molči, govori

Pod križem pa nehvaležno ljudstvo, pijano od zmagoslavnega veselja, sramoti svojega Odrešenika. Bogokletno se mu roga: „Če si Sin božji, stopi s križa, pa bomo verovali vate!“ — O, sveti Bog, ali ne boš udaril te nezaslišane predrznosti? A Bog molči in odpušča. Zakaj sedaj se vršijo na križu najsvetejše skrivnosti, sedaj potekajo najdragocenejši trenutki: Kristus, veliki duhovnik, opravlja svojo pravno

daritev za človeštvo ter mu odpira nebeška vrata. Jagnje božje odjemlje grehe sveta.

Četudi pa Kristus molči, vendar bemo iz njegovih oči milo tožbo, polno bridkih očitkov vsem, ki s svojimi grehi pribijajo Kristusa na križ:

„Duša, glej moje oči! Kako so polne solza. Zate sem jih prelivaj, ker ti v svojih očeh nimaš nikdar solz kesanja nad svojimi grehi.

Glej trnjevo krono na moji glavi! Zate jo nosim, da zadostujem za grehe tvojega napuha, sovraštva in maščevalnih misli.

Glej moje roke! Zate so pribite na križ, ker ti svoje ude porabljaš za grešna pota.

Glej moje srce! Zate je prebodeno, zate je odprto, ker je tvoje srce zaprto zame in mojo milost.

Ljudstvo moje, kaj naj bi ti moral še storiti, pa ti nisem storil?“

Nič več, Gospod, nič več, vse si nam dal, vsega si se za nas žrtvoval!

Sin, glej, tvoja mati!

Pač, še nekaj si imel, svoje najdražje. Pa tudi to si nam dal. Svojo sveto Mater! „Sin, glej tvoja mati!“ Kakor da bi hotel reči: „Ljudstvo moje, ako misliš, da sem še premalo storil zate, glej, dam ti še svojo Mater, da boš ob njeni materinski roki morda vendarle našlo pot do zveličanja!“

Drevo življenja, ki ga je postavil Bog v raj, da bi obvaroval človeka pred boleznijo in smrtjo, je postalo po krivdi človeka usodno ter se je sprevrglo v drevo pogubljenja. Izguba raja ter dušna in telesna smrt je bil nad vse grenek sad človekove nepokorščine.

Les svetega križa na Kalvariji, na katerem je visel božji Sin, je pa prinesel človeštvu zopet svobodo božjih otrok, blagoslov in zveličanje. Les svetega križa je postal drevo novega življenja, ki preraja vse človeštvo duhovno iz roda v rod ter mu prinaša tisočere blagoslove. Izpod njega izvirajo sedmeri zveličavni studenci svetih zakramentov, ki napajajo naše duše z milostmi odrešenja. Zato moli sveta Cerkev na veliki petek pri razkrivanju in češčenju križa trikrat s slovesnim glasom: „Glejte, les križa, na katerem je viselo zveličanje sveta!“ Nato ga z vso spoštljivostjo poljubi in moli: „Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim svetim križem svet odrešil.“ V slavospevu, ki sledi temu obredu, pa ponavlja na koncu vsake kitice: „O, zvesti križ, edino ti si plemenito res drevo; ni lesa, ki rasel, cvetel, sad poganjajl bi tako.“

“Les križa, na katerem je visel Kristus, je ozelenel in rodil nenehno zveličavne sadove za življenje sveta. S križa na Kalvariji seva čudovita luč, ki ožarja skozi sto in tisočletja tudi naše križe ter jim daje skrivnostno moč, da ob Kristusovem križu ozelenijo in žlahtne sadove za večnost rodijo. Kristusov križ nam je na poti v večno domovino življenja luč, ob smrtni uri pa nebeški ključ.

Sveto znamenje

Zato je razumljivo, da je postal križ v krščanstvu sveto znamenje. Odkar je Kristus na njem izkrvavel, križ ni več predmet sramote in kamen spotike, marveč pomeni kristjanom dragoceno svetinjo. Križ je znamenje našega odre-

šenja ter simbol zmage življenja nad smrtjo. Zato mu izkazuje sveta Cerkev največje spoštovanje. Vse molitve začnjenja in končuje v znamenju svetega križa. Tudi vse zakramente deli v tem znamenju. Ob koncu svetá bo pa Kristus prišel na oblakih neba zopet v tem znamenju sodit žive in mrtve. Grešniki bodo pred njim v strahu beželi, pravični ga bodo pa veselo pozdravljali: „O, sveti križ, naše edino upanje!“

Naj bo zato znamenje svetega križa tudi nam zares sveto znamenje in častitljiva oprema v domači hiši. Vsaka krščanska hiša naj bi imela križ postavljen na vidnem in častnem mestu. Po tem znamenju naj vsakdo, ki stopi v hišo, takoj spozna, da je hiša krščanska ter da prebivajo v njej verni ljudje.

Naši verni predniki so imeji lep običaj, da so napravljali znamenje križa nad vsakim važnim opravilom. Ko je gospodar zapregel konja, je napravil pred njim z bičem križ, da bo vožnja srečna. „Sveti križ božji,“ je vzdihnil orač, preden je zastavil plug. Matere so pa napravile križ na hleb, preden so ga porinile v peč, in zopet križ, preden so ga začele rezati družini.

To je znamenje globoke vernosti naših očetov. Križ jim ni bil le častitljivo izročilo, marveč zavest živega krščanstva, zato pa tudi vir božjega blagoslova in notranje sreče. Naj bo križ tudi nam sveto znamenje v življenju, da nam bo ob smrtni uri tolažba in poročstvo častitljivega vstajenja.

Dis

K
žegnu
neso

Če bi na veliko soboto gledal s satelitske višine na našo drago domovino, bi opazil nešteto procesij. Ene, bolj majhne, se vijejo k belim podružnicam, ki se kakor krotke golobice razgledujejo po daljnih okrožjih. Druge, večje, se stekajo v prostrane cerkve naših mest in večjih ravninskih naselij. Vse pa imajo isti namen: k žegnu neso.

Zapustimo satelitske višine. Povačim vas, da me spremljate k blagoslovu velikonočnih jedil na oddaljeno podružnico, kjer še niso pozabili lepih narodnih običajev. Ob napovedani uri je vse pripravljeno. Lični jerbasi, ki se za druge prilike ne uporabljajo, stoje zvrhani eden ob drugem. Pokrivajo jih prtički, na katerih so spretne in pridne dekliške roke izvezle verske simbole v narodnih barvah. Vsak prtiček je majce drugačen, da ni mogoče jerbasov zamenjati. Duhovnik blagoslovi vsako vrsto jedi posebej. V vseh molitvah je izražena misel, naj bi tuji ob uživanju jedi slavili Gospodovo vstajenje in se zanj zahvaljevali.

Blagoslov je pri kraju. Duhovnik vsem družinam vošči blagoslovljene praznike in jih še enkrat povabi k nočni proslavi Jezusovega vstajenja v župnijski cerkvi. Dekleta urno pograbiijo jerbasa in hite po strmini domov. Mor-da se vam to čudno zdi. Dekleta tekmujejo, katera bo prva. Tista sme upati, da se bo še to leto poročila. Kdo izmed poročenih bo vzdihnil: „Saj ni zakon taka sreča, da bi bilo vredno zanjo tek-movati.“ Pustimo dekletom sladko upa-nje. Da bi jih le ne prevaralo!

Ključar nas povabi, da se za kratek čas ustavimo pri njem. Bili smo priža-

ganljivemu prizoru. Mlada mati je šti-rim zdravim, rdečeličnim otrokom raz-lagala pomen žegna. Otroci so strmeli vanjo, kakor da bi se vrnila z onega sveta. Plemenite poteze na obrazu so ji dajale svečeniški izraz. Iz jerbasa je najprej potegnila tri korenine hrena: „To je spomin na tri žeblice, s katerimi so pribili Jezusa na križ.“ Mati je segla globlje v jerbasa in postavila pred otro-ke pet rdečih pirhov: „To so petere bridke Jezusove rane. Oglejte si jih tu na križu. Koliko je Jezus trpel! Glejte, da ne boste Jezusa žalili z grehom.“ Otroci so trpeli z Jezusom. Mati je dvignila iz jerbasa lep, rumen kolač: „To je spomin Kristusove trnove kro-ne. Kako je Jezus dober! On — trnovo krono, mi — dobro potico. Bog, bodi zahvaljen!“ Nazadnje je vzela iz jer-basa gnjat, prekajeno meso: „Tudi me-so je blagoslovljeno, ker pomeni Jezu-sa, ki je za nas postal Jagnje božje. Jutri bo g. župnik bral pri maši: „Na-še velikonočno Jagnje, Kristus, je da-rovano.“

Otroci bi že radi pokusili dobre-te velikonočnega žegna, pa jih mama po-uči: „Zvonovi se še niso oglasili, zato se bomo zdaj še premagali in šele ju-tri zjutraj vsi skupaj pokusili veliko-nočne jedi. Takrat bodo zvonovi že na-znanjali veselo novico, da je Jezus od mrtvih vstal.“

Ali bi ne bilo prav, da bi vsaka mati tako razložila otrokom velikonočni žegen?

Vstali smo in tej gospodarsko na-predni, pa pristno krščanski družini vo-ščili še enkrat veselo alelujo.

Ur.

Pogumni otroci

Velikonočna črtica

Neki francoski župnik je prejel kot posebno dragoceno velikonočno darilo sledeče pismo:

„Ljubi gospod župnik!

Veselite se!... Vaša srčna želja je izpolnjena: Vaš faran je opravil svojo velikonočno dolžnost.

Sporočam Vam to, ker sem prepričan, da Vam bo v veliko veselje, in ker resno želim, da bi odslej tudi mene šteli med one kristjane, ki se nanje vsekakor lahko zanesete.

In kako je ljubi Bog našel to izgubljeno ovco? Kar naravnost Vam povem, da ne lahko. Zli duh se je upiral v meni do skrajnosti. Že pred več leti je poizkusila moja dobra žena, da bi me spreobrnila, pa sem hitro spoznal njen načrt. Ker ni prav začela, se ji ni posrečilo. Nisem se mogel pripraviti do tega, da bi šel k spovedi in k obhajilu je ženi na ljubo. Ne, tega nisem mogel!...

Malo bolj me je prijel moj župnik v Parizu. Tudi ta brez uspeha. Ni me poznal in mi je govoril, kot govori za vse; zato mi njegova beseda ni šla nič

kaj do srca. Vi, ljubi gospod župnik ste mi prišli že bliže. Gotovo Vam je še v spominu tisto jutro, ko sem Vas obiskal in ogledoval nove panje v čebelnjaku. Besede, ki ste jih pri tej priliki govorili z menoj, so mi šle do srca. Pri odhodu ste me vprašali: „Če bi bil bolan, ali bi se dal prevideti?“ „Ne samo dal, celo zahteval bi!“ sem Vam odgovoril. „Torej,“ ste mi rekli nato, „zakaj pa zdaj ne živite tako, kakor si boste potem želeli, da bi bili živeli?“ To vprašanje je zadelo moje srce huje, kot zadene puščica živo meso.

Na poti domov mi Vaše vprašanje ni šlo iz glave in večkrat sem si dejal: „Gospod župnik ima prav!“

Pa tudi moji prijatelji so poskušali zajeti mojo dušo, prav tako brez uspeha.

Čudno! Vsi ti, ki so mi dobro hoteli, niso imeli dovolj poguma, da bi rabili samo duhovno silo in mi kar naravnost povedali, ko je šlo za verske zadeve in za zveličanje moje duše. Res, dandanes ne sovražimo greha več tako, kot so ga sovražile nekdanje svete duše. Ali je to pomanjkanje žive vere?

Ali je to strah pred ljudmi? Ali pretirana obzirnost do bližnjega?...

Le s prav nežno roko in rokavicami in z mnogimi opravičevanji si upamo prijeti bližnjega.

A trdi, ošabni hrasti se tako ne podirajo.

Po najinem razgovoru se mi je začela vest vedno bolj pogosto oglašati. Zahrepenel sem po nečem trdnem, kar bi me držalo pokonci tudi v sedanjem razdvojenem času. Zahrepenel sem postati res moč v vsakem pogledu. Želel sem si veljavnosti, ki je res veljavnost. Iskal sem načela, ki daje moč, pisati tudi „prosvetljenemu“ prijatelju: „Pridem v petek na kosilo, prosim Te pa, da pripraviš postne jedi, ker me poznaš, da sem zvest katoličan.“ Tako mi je pisal pretekli teden general N. — In s kakšno pisavo!... Črke so bile kot žveplenke, kot bi se v bojni vrsti pripravljale na napad.

Hudobec me je držal le še z eno roko, a držal me je le še! O, ta ne izpusti zlepa.

Velikonočno nedeljo zjutraj me je še držal. Sklenil sem bil, da bom spremljal ženo, ko bo šla k slovesni službi božji, kjer bo ta dan posebno lepo petje in godba.

Zjutraj ob osmih grem skozi svojo sobo — in kaj vidim? Na pisalni mizi so bili štirje katekizmi, vsi odprti na strani, kjer je zapisana cerkvena zapoved:

„Spovej se svojih grehov vsaj enkrat v letu in vsaj v velikonočnem času prejmi sv. Rešnje Telo.“

In da bi tega gotovo ne prezrl, je bila zapoved v vsaki knjigi rdeče podčrtana.

Obstal sem in strmel.

Moji trije fantiči in moja hčerka!... O, ti navihanci! Ne da bi povedali kaj meni, so sklenili, da poizkusijo sami. Njihov poizkus je pa kot vihar sprebrnil mojo dušo.

„Torej sem že tako daleč,“ sem si mislil, „da me morajo spreobračati moji otroci!“

V naglici sem se oblekel, niti obriti se nisem imel časa; šel sem v cerkev k spovednici gospoda vikarja, ki so jo ženske kar oblegale. Tu bi moral čakati najmanj eno uro... Veste pa, kako sem pri čakanju nepotrpežljiv!

Na srečo je prišel mimo župnik, me pogledal in rekel: „Bi se radi spovedali?“

„Da.“

„Tukaj, prosim!“

Peljal me je v svojo sobo.

Čez deset minut sem se vrnil. Vrgel sem bil hudobca in vse njegovo iz svojega srca. — Potem sem šel k sv. obhajilu. — Ko pridem domov, vidim, da so otroci nekam nemirni.

„Vsi semkaj!“

„Od kdaj pa dajejo nauke staršem otroci?“

Nisem se mogel več premagovati. Objel sem jih... Ti edini so imeli pogum.

Moj ljubi gospod župnik! To velikonočno darilo sem Vam hotel pokloniti. Storit bi bil moral že pred dvajsetimi leti...

Če ne bi imel svojih ljubih otrok, bi tega prav gotovo niti sedaj ne storil. Tako pa se je zdaj zgodilo! Aleluja! Vaš vdani Louis B....“

Pierre L'Ermite

Kristusovo vstajenje in sveta maša

Liturgična konstitucija postavlja v središče vsega bogoslužja sveto mašo, ker je naš Zveličar pri zadnji večerji, v noči, ko je bil izdan, ustanovil evharistično daritev svojega Telesa in svoje Krvi, da z njo nadaljuje skozi vse veke daritev na križu (čl. 47). Da bi pa postala sv. maša vedno bolj in bolj tudi za vsakega posameznega člana božjega ljudstva središče, ki ga družijo z Jezusom in z božjim ljudstvom v Cerkvi in ga čim bolj posvetila in pripravila za končno združitev z Jezusom v nebeški slavi, čuti Cerkev kot svojo veliko dolžnost, storiti vse, da vsak vernik čim bolj prodre v globine duhovnega bogastva evharistične skrivnosti. Saj je sv. maša na videz preprosta, pa je v resnici neizčrpna skrivnost. Le počasi se nam odkriva, če jo gledamo z raznih vidikov. Le potem more vernik spremeniti zadržanje neprizadetega, nemega, dolgočasenega gledavca v zavestnega, pobožnega in dejavnega sodarovavca. K temu cilju nas bodo skušala voditi nekatera razmišljanja o sveti maši.

Sv. maša je spomin Jezusove smrti

Sv. mašo je Jezus ustanovil v spomin svoje smrti. Pri zadnji večerji je govoril besede: „To delajte v moj spomin“ (Lk 22, 19). Sv. Pavel pa pravi: „Zakaj kolikorkrat jeste ta kruh in pijete kelih, oznanjate smrt Go-

spodovo, dokler ne pride“ (1 Kor 11, 26).

Ko je Jezus umrl na križu, je s tem najlepše izpričal svojo ljubezen do nas, grešnikov. Nihče namreč nima večje ljubezni kot tisti, ki da svoje življenje za tiste, ki jih ljubi. Ne smemo pa ločiti umrlega Kristusa od mrtvih vstalega. Njegova smrt brez vstajenja bi bila jalova, brezupna. To vidimo pri apostolih, ki so videli Jezusa umreti, pa niso verovali v njegovo vstajenje. Kako so bili potrti, vsi iz sebe in obupani! Spomnimo se le na učenca, ki sta šla v Emavs. Za njiju je bilo z Jezusovo smrtjo vse izgubljeno. S kako žalostjo izjavita Jezusu, ki se jima na poti pridruži: „Mi smo pa upali, da je on tisti, ki bo rešil Izrael“ (Lk 23, 21). Smo upali, sedaj ne upata več. Jezusova smrt jima je pokopala vse upanje, sta brez vere v njegovo vstajenje.

Nekaj let pozneje to resnico jasno izraža sv. Pavel: „Ako Kristus ni vstal, je prazna vaša vera. Torej so izgubljeni tudi tisti, ki so v Kristusu zaspali. Če imamo samo v tem življenju upanje v Kristusa, smo od vseh ljudi najnesrečnejši“ (1 Kor 15, 17–18). Kristusova smrt brez vstajenja bi bil strašen poraz. Združena z vstajenjem pa je prostovoljna žrtev in velikansko zmago slavje. Zato tudi sv. maša ni samo spomin Jezusove smrti, ampak je istočasno zakrament vstajenja.

Molimo Te,
Kristus,
in Te hvalimo,
ker si
s svojim
križem
svet odrešil

Sv. maša je spomin Jezusovega vstajenja

Jezusova smrt in vstajenje od mrtvih sta dve različni stvari, ki se pa ne izključujeta. V Evharistiji je pričujoč vstali Kristus in tega prejemamo kot

zastavo našega vstajenja. Vstajenja pa ne smemo gledati kot nekak dodatek brez svojega izrecnega pomena, le kot nekako zagotovilo, da trpljenje ni bilo zastonj.

Tekom časov se je namreč tako poučeval pomen trpljenja v ljudskih po-

božnostih, da je vsaj ponekod šlo bolj do srca praznovanje velikega petka z Jezusovo smrtjo kot pa njegovo vstajenje na veliko noč. Morda posledica velikega trpljenja posameznih narodov, morda pretiravanje cerkvenih govornikov v postnem času in zlasti na veliki petek.

Le pomislimo, kako se je še do zadnje obnove velikega tedna tu v Argentini z veliko soboto nekako končalo praznovanje vsega odrešilnega dela Jezusovega. Ker niso poznali vstajenjske procesije s slovesnostjo, ki je bila pri nas na Slovenskem v navadi, smo imeli občutek, da tu ni velike noči.

Pa tudi sami bi morda morali priznati, da nam je npr. lažje moliti žalostni del rožnega venca kot pa častiljivi del, kar zmanjka nam misli pri tem delu. Manjka nam poglobitve v Jezusovo in naše vstajenje. (Nasprotno pa imajo apostoli potem, ko so videli vstalega Zveličarja, z njim govorili in celo jedli, vedno v mislih Jezusovo vstajenje. „Kristus je vstal.“ Sv. Pavel prepotuje velik del tedaj poznanega sveta zato, da oznanja Kristusa križanega in od mrtvih vstalega.

Smrt in vstajenje, dve skrivnosti v Kristusovem življenju, se združita pri apostolih v eno samo skrivnost, ki je osnova vsega krščanstva: v velikonočno skrivnost. Sv. Janez naravnost pravi na veliki četrtek, da je Jezus vedel, da je prišla njegova ura, ko pojde s tega sveta k Očetu (Jan 13, 1). V tem je ravno bistvo velike noči, v prehodu. Vsak prehod vsebuje dve stvari: odhod in prihod. V Kristusovi veliki noči je odhod njegova smrt na križu, kjer v strašnem

trpljenju zapušča svet; prihod pa je njegovo zmagoslavno vstajenje, dopolnjevanje po vnebohodu, ki mu zagotavlja veličastno vrnitev k Očetu.

Skrivnost odrešenja je velikonočna skrivnost, ki vsebuje dvojni vidik, ki ju drug od drugega ne smemo ločiti: bridko ponižanje, očiščujoče trpljenje in smrt; pa častitljivo, veselja polno, rodovitno vstajenje. Evharistija vsebuje celotno skrivnost odrešenja, ki se nam daje vsak dan na razpolago. V Evharistiji pričujoči Kristus je torej umrl, pa istočasno od mrtvih vstali Kristus. (Prim. A. M. Roguet: La Misa, str. 106-107.)

To resnico ima v mislih liturgična konstitucija, ko trdi, da je evharistična daritev spomin smrti in vstajenja (čl. 47). Isto izraža mašna molitev takoj po spremenjenju (anamnesis): Zato se tudi spominjamo, Gospod, mi, tvoji sulžabniki in tvoje sveto ljudstvo, zveličavnega trpljenja, vstajenja od mrtvih in častitljivega vnebohoda istega Kristusa, tvojega Sina. — To misel najdemo pri vseh različnih mašnih obredih. Sirski obred npr. pravi: „Spominjamo se, Gospod, tvoje smrti, izpovedujemo tvoje vstajenje in pričakujemo tvoj drugi prihod. Ko se spominjamo, Gospod, tvoje smrti, tvojega vstajenja tretji dan, tvojega vnebohoda, tvojega bivanja na desnici Očetovi, tvojega drugega prihoda, groznega in častitljivega, ko boš prišel soditi žive in mrtve, da poplačaš vsakemu po njegovih delih, Ti darujemo to strašno daritev.“ (Prim. A. G. Martimort: Los signos de la nueva alianza, str 287.)

Vse to niso le pobožne misli, ampak je trdno osnovano na resnici resnične

pričujočnosti Jezusa v svetem rešnjem Telesu. Kristus je pričujoč tak kot je sedaj. Pri spremenjenju govori duhovnik v Jezusovem imenu: „To je moje Telo. To je kelih moje Krvi.“ Jezus pa je sedaj v nebesih, je vstali, živi in po veličani Kristus. Pri zadnji večerji je bilo njegovo vstajenje šele napovedano, v Evharistiji pa se uresničuje. Trpljenje, katerega je Evharistija tudi spomin, more biti samo mistično, ali kot se izraža dogmatika, zakramentalno, ker „od mrtvih vstali Kristus več ne umrje, smrt nad njim več ne gospoduje“ (Rimlj 6, 9). Kristus, ki je pričujoč, je trpel, a sedaj je za vedno ne-trpljiv in poveljčan. Zaradi tega se kljub podobam Kristusovo Telo in Kri ne moreta več ločiti. (Denzinger, 876.) To tudi opravičuje navado rimskega obreda, da verniki že več stoletij prejemajo sv. obhajilo samo pod eno podobo, pod podobo kruha. Prejemamo živega in od mrtvih vstalega Kristusa. Zato je vseeno, če ga prejemamo pod eno ali pod dvema podobama, vedno prejemamo celega, živega Kristusa.

To vero prvotne Cerkve vidimo v navadi, da so verniki prejemali sv. obhajilo stoje, kar je ostalo v vzhodni Cerkvi vedno v navadi in se znova vpeljuje tudi v rimskem obredu. Prejemamo živega Kristusa, od mrtvih vstalega, za-

gotovilo našega vstajenja. (Prim. Roguet o. c. str. 110.)

Kršćanstvo je vera življenja

Vse to nam daje razumeti, da naša vera ni vera samo spominov, vera preteklosti, ki se vrti okrog mrtvega Odrešenika. Nasprotno, naša vera je vera življenja, upanja. Lastna ji je popolna usmerjenost v življenje, v vstajenje. Zato Evharistija, ki je središče in sonce našega krščanstva, ne more biti in ni zakrament smrti. Je glavno sredstvo, ki nas vodi k slavi našega poveljčane vstajenja. Sv. maša je veliki trenutek, ko se uresniči Jezusova in naša velika noč. Zato je tudi velika noč naš središnji praznik, praznik umrlega in od mrtvih vstalega Zveličarja. Zato praznike ki so vsi prazniki življenja in zmago-slavja, pa naj bodo Jezusovi, Marijini ali drugih svetnikov, praznujemo s sv. mašo. Pa to ni nekaj okrasek, kakor malo poučeni verniki večkrat mislijo in občutijo, ampak središče, s katerega nam poteka življenje in upanje našega vstajenja. Zato je tudi središče nedelje sv. maša, ne ker tako zapoveduje cerkvena zapoved, ampak središče dneva, ko obnavljamo velikonočno skrivnost in se za svoje vstajenje usposabljam.

Boris Koman

Vsako žrtvovanje je umiranje. Zrno mora najprej strohneti v zemljo, da potem rodi stoteren sad. Umiranje ni nekaj protinaravnega. Je nekaj naravnega. Iz uničena klije novo življenje. S tega vidika zgubi žrtev svojo strahoto. Za vsakega, ki hrepeni kvišku, je žrtev mogočno sredstvo, da doseže svoj cilj.

Koncil: Cerkev — božje ljudstvo

Ko obhajamo spomin Kristusovega trpljenja, smrti in vstajenja, nam posebno živo stopa pred dušo skrivnost svete Cerkve. Iz predrte Kristusove strani je izšla, kakor nekoč Eva iz Adama. Kri in voda, ki sta pritekli iz Gospodovega srca, predstavljata največja zakramenta Cerkve — krst in eharistijo. Cerkev je Kristusova pomočnica, kakor je bila Eva Adamova. Po svoji Cerkvi nam Kristus naklanja milosti svojega odrešenja, ki ga je dovršil s svojo smrtjo na križu in s svojim vstajenjem. Kakor je bila Eva mati vseh živih v naravnem oziru, tako gre Cerkvi ista čast in služba v nadnaravnem oziru.

Ko nam koncilska konstitucija predstavi Cerkev v njenem skrivnostnem ustroju in nam jo oriše v podobah, da bi jo lažje razumeli, razkriva v 2. poglavju novo sliko Cerkve kot božjega ljudstva nove zaveze. V tej podobi se nam Cerkev kaže v svojem celotnem obrisu. v njem spoznamo v splošnem pregledu vse ljudi, ki k njej pripadajo, oziroma so z njo v gotovih življenjskih odnosajih. So v tem poglavju strnjene kakor v veličastnem razgledu vse različne in bistvene značilnosti cerkvenega ustroja, življenja in stremljenja.

Sledimo torej na svetem pismu in ustnem izročilu utemeljenemu besedila konstitucije.

Nova zaveza in novo ljudstvo

„Čeprav je po besedi sv. Petra Bogu v vsakem narodu vseč, kdor se ga boji in dela po pravici (Apd 10, 35), in torej Bog nikogar ne zavrže, ki ga resno išče in mu skuša služiti, je vendar božja volja taka, da naj ljudje dosegaajo svoje zveličanje ne kot posamezniki, ločeni drug od drugega, marveč združeni v ljudstvo, ki spoznava resnico in mu služi v zvestobi. Po tem svojem načrtu je Bog izvolil za svoje ljudstvo izraelski narod in je z njim sklenil svojo zavezo. Polagoma, po stopnjah ga je učil, mu razodeval sebe in svoje načrte in ga je skozi zgodovino posvečeval zase.

Vse to pa je Bog delal kot za pravo in simbol nove in popolne zaveze, ki se je imela dovršiti v Kristusu. in popolnega razodetja, ki ga bo dal po učlovečeni božji Besedi. To novo zavezo je ustanovil Kristus s svojo krvjo in je izbral novo božje ljudstvo, obstoječe iz Judov in poganov, zedinjeno po Svetem Duhu.

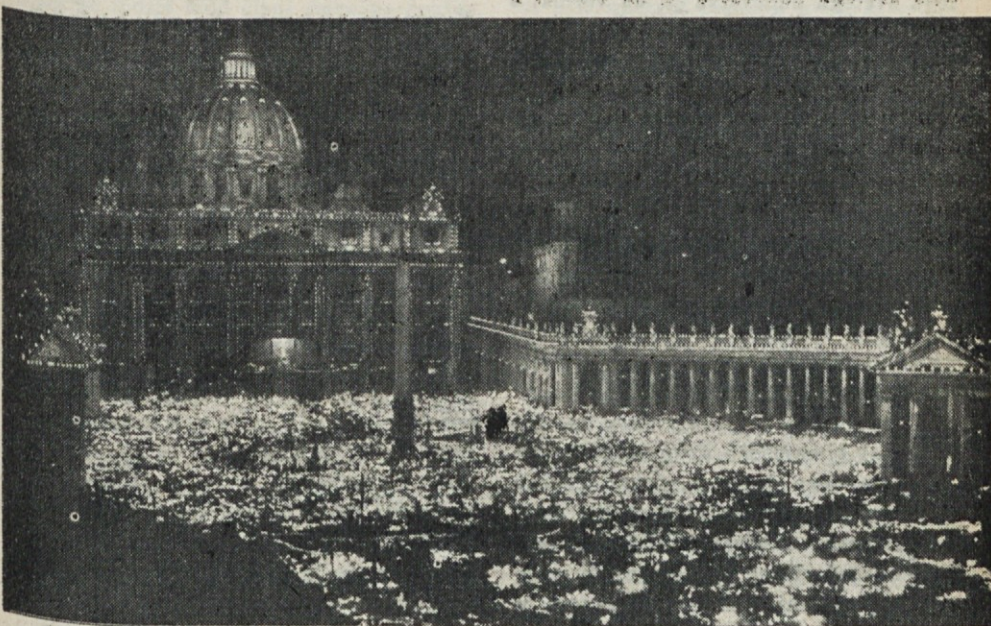
To mesijansko ljudstvo ima za glavo Kristusa, ki je bil izdan zaradi naših grehov in je vstal zaradi našega opravičenja (Rim 4, 25). Ko je dosegel ime, ki je nad vsako drugo ime, vlada zdaj slavno v nebesih. Vsi, ki tvorijo njegovo ljudstvo, imajo dostojanstvo in svobodo božjih otrok, v njih srcih biva

Sveti Duh kakor v svojem svetišču. Zakon tega božjega ljudstva je zakon ljubezni, kakor nas je sam Kristus ljubil. Njegov cilj je, da se božje kraljestvo, po samem Bogu na zemlji ustanovljeno, razširja, dokler ne bo po njem dopolnjeno ob koncu časov, ko se prikaže Kristus, naše življenje (Kor 3, 4). Teda se bo vse stvarstvo rešilo iz suženjstva pokvarjenosti v svobodo poveljanih božjih otrok (Rim 8, 21). To mesijansko ljudstvo zaenkrat še ne obsega vseh ljudi in se čisto vidi le kot majhna čreda, vendar je najtrdnjše počelo edinosti, upanja in zveličanja za ves človeški rod. Kristus, ki ga je ustanovil v edinosti življenja, ljubezni in resnice, se ga poslužuje za vesoljno

odrešenje in je pred očmi človeštva kakor luč sveta in sol zemlje (Mt 5).

Izraelsko ljudstvo, potujoče skozi puščavo, se imenuje včasih Cerkev — Gospodova občina (4 Moz 20, 4); tako se tudi novi Izrael, ki potuje skozi ta svet v prihodnje in večno bivališče, imenuje Kristusova Cerkev, zakaj on jo je pridobil s svojo krvjo, jo napolnil s svojim Duhom in jo oskrbel s sredstvi, ki ji omogočajo vidno in družbeno edinost. Cerkev, po Bogu sklicana in ustanovljena, je družba vseh vernikov, ki gledajo v Kristusu početnika zveličanja in počeli edinosti in miru. Prestopajoč vse meje časov in krajev, vstopa v človekovo zgodovino z dolžnostjo, da se razširi med vse narode. Potujočo

»... in potujočo...«

Ob sklepi Vatikanskega koncila na trgu Svetega Petra v Rimu

skozi nevarnosti in brčkosti jo v taki meri krepi moč božje milosti, ki jo ji je Gospod obljubil, da nikdar ne izgubi svoje popolne zvestobe, marveč da vztraja kot vredna nevesta svojega Gospoda in se ne neha obnavljati pod vplivom Svetega Duha, dokler po križu ne dospe v luč, ki ne pozna zatona.“

Splošno duhovstvo in njega izvrševanje

Kljub bojazni nekaterih koncilskih očetov, konstitucija jasno uči, „da je Kristus svoje ljudstvo nove zaveze napravil za kraljestvo in za duhovnike Bogu, svojemu Očetu (Raz 1, 6). To duhovsko čast in oblast prejmemo Kristjani pri svetem krstu, velikem zakramentu prerojenja in posvečenja. Namen tega svetega duhovstva je, da verniki z vsem svojim življenjem prinašajo Bogu svoje duhovne daritve in oznanjajo slavna dela njega, ki jih je poklical iz teme v svojo čudovito luč (1. Petr 2, 4). Zaradi tega duhovskega dostojanstva naj vsi Kristusovi učenci vztrajajo v molitvi in hvali božji in naj sami sebe Bogu darujejo kot živo, sveto, Bogu prijetno darilo (Rim 12, 1); naj dajejo pričevanje za Kristusa na vsakem kraju in naj vsakemu, ki jih zato prosi, razložijo razlog za svoje upanje v večno življenje (1 Petr 3, 15).

Splošno duhovstvo vernikov in službeno ali hierarhično duhovstvo Cerkve sta postavljena drugo za drugo, čeprav je vsako zase na poseben način deležno edinega duhovstva Kristusovega. Razlika med obema je bistvena in ne le v stopnji. Zakaj službeno duhovstvo v moči svoje svete oblasti, ki jo poseduje, oblikuje in vodi duhovno ljudstvo in

opravlja evharistično daritev, ki jo daruje Bogu v imenu vsega ljudstva; verniki pa v moči svojega kraljevskega duhovstva evharistični daritvi prisostvujejo in svoje duhovstvo izvršujejo s prejetjem svetih zakramentov, z molitvijo in zahvalo, s pričevanjem svetega življenja, z odpovedjo in dejansko ljubeznijo.

Početek skupnega duhovstva vseh Kristjanov je v svetem krstu, kjer prejemo po Cerkvi dar svete vere, postanejo božji otroci in prevzamejo dolžnost, da svojo vero pred svetom spoznavajo. Po zakramentu svete birme se še tesneje povežejo s Cerkvijo, prejmejo posebno moč Svetega Duha in se še bolj obvežejo to vero širiti, jo braniti z besedo in dejanjem kot pravi Kristusovi pričevalci. Ko se udeležujejo evharistične daritve, ki je vir in višek vsega krščanskega življenja, darujejo Bogu božjo žrtev in skupno z njo sami sebe ter tako po daritvi in po svetem obhajilu vsi dejansko sodelujejo pri bogočastnem opraviilu. Nasičeni s Kristusovim telesom v svetem zboru, očitno kažejo edinost božjega ljudstva, ki jo ta vzvišeni zakrament tako primerno označuje in na čudovit način uresničuje.

Oni, ki se približajo zakramentu pokore, prejmejo po božjem usmiljenju oproščenje svojih grehov, s katerimi so Boga žalili, istčasno pa se spravijo s sveto Cerkvijo, ki so jo tudi razžalili s svojimi grehi in jim ona s svojo ljubeznijo, s svojimi zgledi in molitvami k spreobrnjenju pomaga. Tiste, ki trpe, priporoča Cerkev trpečemu in poveljati nemu Gospodu, ko jim deli sveto maziljenje za bolnike in zanje po duhov-

nikih moli, da bi jih Gospod polajšal in jih zveličal; še več, spodbuja jih, naj se prostovoljno združijo s trpljenjem in smrtjo Kristusovo in tako prispevajo k blagru vsega božjega ljudstva. Oni pa, ki so izmed vernikov odbrani in posvečeni s svetim redom, so določeni v Kristusovem imenu, da pasajo Cerkev z besedo in božjo milostjo. Krščanski zakonci, končno, v moči zakramenta svetega zakona, po katerem so deležni skrivnosti edinosti in plodovite ljubezni, ki družijo Kristusa in Cerkev, se medsebojno podpirajo in pospečujejo v zakonskem življenju in v rodni in vzgoji otrok ter imajo zato v svojem stanu svojo posebno milost v božjem ljudstvu. Iz te zakonske skupnosti namreč izhajajo družine, v katerih se rodijo novi člani človeške družbe, ki po milosti Svetega Duha postanejo v krstu božji otroci, da tako ohranjajo božje ljudstvo v teku časov. V tej družinski, domači Cerkvi naj bodo starši prvi oznanjevalci vere, tako s svojo besedo kot s svojim zgledom in naj neugujejo vsakemu lasten poklic, s posebnostjo ljubeznijo pa Sveti poklic.

Tako se torej udejstvuje duhovstvo vernikov po svetih zakramentih, v katerih vsi, naj bodo katerega koli stanu in poklica, prejemajo moč, da morejo hoditi po poti, po kateri jih Bog kliče k popolnosti in svetosti.“

Posebni darovi božjega ljudstva

„Kakor so vsi kristjani deležni Kristusovega duhovstva, tako se udeležujejo tudi njegove preroške službe, ko s svojim vernim življenjem in s svojo ljubeznijo razširjajo svoje živo pričevanje in neprestano prinašajo Bogu

hvalno daritev, to je sad ustnic, ki slave njegovo ime (Hebr 13, 15).

Poleg tega isti Sveti Duh ne samo pospečuje in vodi božje ljudstvo po zakramentih in službah in ga bogati s krepostmi, ampak deli tudi po svoji volji med vernike vsakovrstne milosti, vključno izredne, s katerimi jih pripravlja za najrazličnejša dela in opravila v korist in prospeh vesoljne Cerkve. Te darove, tako izredne kot navadne in preproste, ki so pa zelo primerni in koristni potrebam Cerkve, je treba sprejemati s hvaležnostjo in tolažbo. Izrednih darov pa se ne sme predrzno prositi in tudi ne pričakovati od njih s predrznim zaupanjem uspeha apostolskih naporev. Sodba o njih pristnosti in njih uporabi pritoja njim, ki v Cerkvi predsedujejo. Njih dolžnost glede tega je predvsem ta, da po apostolovi besedi Duha ne ugasujejo, ampak da vse preskušajo in ohranijo to, kar je dobro (1 Tes 5, 19—21).“

Vesoljnost edinega božjega ljudstva

„Vsi ljudje so poklicani, da tvorijo del božjega ljudstva. Zato mora to ljudstvo, ki je eno samo, obseči ves svet in vse čase, da izpolni načrt božje volje, ki je v začetku ustvaril eno samo človeško naravo in je sklenil zbrati vse razkropljene otroke božje (Jan 11, 52). Zato je poslal svojega Sina, ki ga je postavil za dediča vsega (Hebr 1, 2), da bi bil naš Učitelj, Kralj in Duhovnik, glava novega in vesoljnega ljudstva božjih otrok. V ta namen je tudi poslal svetega Duha, Gospoda in Oživljevalca, ki je za vso Cerkev, za vse

in za vsakega vernika počelo združenja in edinstvi v veri apostolov, v zedinjenju in lomljenju kruha in v molitvi (Apd 2, 42).

Tako se torej božje ljudstvo sestavlja iz vseh narodov zemlje, vsi dajejo božjemu kraljestvu nove državljane. Ker pa Kristusovo kraljestvo ni od tega sveta, Cerkev ali božje ljudstvo ne jemlje nobenemu narodu nobene časne dobrine, marveč nasprotno sprejema in pospešuje, v kolikor so dobre, vse njegove sposobnosti, bogastva in navade, ki izražajo njegovo značilnost in, ko jih sprejema, jih obenem čisti, krepi in dviguje. Dobro namreč ve, da mora v tem posnemati onega Kralja, ki so mu bila izročena v dediščino vsa ljudstva. Ta značaj veseljnosti, ki oblikuje božje ljudstvo, je poseben dar Gospodov, v čigar moči katoliška Cerkev uspešno in vztrajno stremi za tem, da bi vse človeštvo, z vsemi njegovimi vrednotami združila pod Kristusom kot njegovo glavo, v edinstvi božjega Duha.

Ta veseljni značaj božjega ljudstva ne vodi v enoličnost, ampak dopušča največjo raznolikost tako v službah kot v stanovih. Poleg tega obstajajo v cerkvenem občestvu poedine Cerkev, ki uživajo svoje posebne tradicije, a tako, da ostane vedno neoskrunjeno prvenstvo Petrove stolice, ki predseduje vsakemu občestvu ljubezni, varuje zakonite raznolikosti in istočasno skrbi za to, da te različnosti ne le ne škodujejo edinstvu, marveč ga celo krepijo. V tem medsebojnem sožitju in sodelovanju velja za vsako Cerkev apostolova beseda: „Strezite drug drugemu kot dobri oskrbniki mnogotere milosti božje, vsak

z darom, kakor ga je prejel (1 Petr 4, 10).“

+

Tako se konča prvi del drugega poglavja koncilske konstitucije o Cerkvi, ki govori o božjem ljudstvu nove zaveze.

Naj zaključi te globoke in vzvišene misli svetega zbora starodavna pesem, ki so jo nekoč peli v svetem navdušenju v slavo Cerkvi verniki v Armeniji: Cerkev, k tebi povzdigujemo srca in glasove, našega telesa oči in kipeče prošnje naših duš. Ti si tabernakelj svetosti, blesteči oltar Gospodov, skala, pred katero v globokem čiščenju poklekujemo. Naj te obdajajo trume nebeških duhov, ki brez prestanka soglasno hvalijo neustvarjenega Boga. Ti si trdno postavljen oltar svetosti, na tebi počiva knez nesmrtnega življenja. V tebi se nam deli Kruh živih, ki je Svetlo Gospodovo telo; v tebi se daje ljudem kelih, ki je nedolžna, zveličavna Gospodova kri. V tebi, o Cerkev, so duhovniki spoštovani in občine se radujejo v veselem zavzetju. Na tebi sloni vera vseh, ki so bili krščeni v tvojem krstnem studencu. Po tebi so blagoslovljene krone devic, ki žive brezmadežno, kakor ti. V tebi najdejo grešniki odpusčenje, ako skesano priznajo svojo krivdo. In vsak, ki je v tebi zaspal za večno upanje, gre domov k svojemu Stvarniku, je večno blagoslovljen od Boga. Glej, o Cerkev, ne pozabi nas in daj, da se vedno s prošnjo k tebi obračamo. Svoje duše polagamo v tvoje roke...

Alojzij Košmerlj.

Za
varstvo
človeškega
življenja
v
družini

Drugi del
letošnjega
pastirskega pisma
jugoslovanskih škofov

Leserež: Ivan Bukovec

Dragi starši, spregovorili smo vam o verskem in nadnaravnem življenju vaših otrok, zdaj pa čutimo dolžnost, da vam spregovorimo o drugem pomembnem vprašanju.

Najprej moramo poudariti, da je Bog stvarnik sveta in da so vsa bitja podvržena njegovim postavam. Postanek atoma, gibanje zvezd, cvetenje cvetja, življenje v vodah, na kopnem in v

zraku: vse to se razvija po zamisli večnega Boga stvarnika.

Kot krono vseh bitij je Bog ustvaril človeka in vtisnil v njegovo naravo svojo postavbo življenja, ki ga z njim ne zaslužnjuje, marveč varuje pred oskrunjenjem, ponižanjem ter časno in večno pogubo.

Božje postave so nespremenljive in svete, ki jih ni mogoče prelamljati brez

hudi in žalostnih nasledkov celo za samo zemeljsko življenje. Človeška volja se mora podvreči božji volji, da ostane v okviru reda, poštenosti in človeškega dostojanstva. Tudi družina je ustanova božjega izvora in kot taka podvržena božjim postavam, ki ji dajejo smisel, varujejo svetost in določajo rodovitnost.

Ni mogoče

Razložili smo vam zgoraj, kako je družina šola svetosti, zdaj vam pa moramo z vso resnostjo poudariti, da je družina tudi svetišče, kjer nastaja človeško življenje. Zato imamo ob tej priložnosti za svojo največjo dolžnost in pravico, da se v imenu nespremenljivih božjih postav vzdignemo v ohrambo tistih življenj, ki se še skrivajo v svetišču materinega telesa.

Velicina žene in dostojanstvo moža obstoji v njuni nesebični službi življenju. Katoličani še posebej morajo globoko razumevati vzvišenost zakramenta svetega zakona. Katoliški ženin in nevesta sta od poroke nerazdružno zvezana in bogato obdarjena z milostmi. Z zakramentom sv. zakona sta posvečena in pooblaščenata, da bosta izvrševalca svetih življenjskih skrivnosti. Zato zakona kot svetišča življenja nikakor ne smemo oskruniti.

Izvrševalci smrti

Kako nas boli resnica, da so mnogi zakonci postali izvrševalci smrti, ne pa nosilci življenja. Izneverili so se svojemu prvemu in bistvenemu namenu. Otrok je od prvega trenutka svojega

spočetja blagoslovljen sad materinega telesa in je deležen vseh naravnih pravic v človeški družbi. Še preden je rojen, mora prav zaradi svoje popolne nemoci in odvisnosti od matere uživati še večje varstvo in ljubezen kakor po rojstvu.

Danes so mnogi domovi omadeževani s krvjo nerojenih, in to v taki meri, da nam prihajajo v spomin besede sv. pisma: „Prelivali so njih kri kakor vodo...“ (Ps 78, 3). Za vsako nedolžno življenje bo vprašal Bog, kakor je vprašal prvega ubijavca: „Kaj si storil? Glas krvi tvojega brata vpije k meni z zemlje“ (Mojz 4, 10).

Človeško življenje je sveto, in nedolžno bitje ima zmeraj pravico do življenja. Bog je sam sebi božansko dosleden, in ko je v človeško zavest zapisal zapoved: Ne ubijaj! je s tem varoval vsako človeško življenje: življenje mladeniča in starca, življenje otroka in matere, življenje zdravega in umirajočega, življenje pametnega in umobolnega, življenje malih in velikih! Mati rodi samo človeka, zato je tudi tisto malo bitje, ki ga nosi pod srcem, človek. Tudi ta še nerojeni človek ima nedotakljivo pravico, da ga mati ljubi, varuje, hrani in z materinsko skrbjo izroči luči sveta in potem vzgoji za luč večnosti.

Božji načrti

Žena z materinstvom uresničuje načrte Previdnosti, ker je Stvarnik v nje no bitje položil zmoglost materinstva in željo po njem. Žena je po svoji naravi mati življenja in po svojem najglobljem nagnjenju želi služiti življenju.

Žena je poklicana k največji požrtvovalnosti, da se daruje in živi za drugega.

Zato uboj nerojenega otroka pomeni napad na samo naravo žene, na človeštvo sploh in na Cerkev, skrivnostno Kristusovo telo, ki bi mu s krstom moralo biti pridruženo tudi to malo človeško bitje. Nihče nima pravice iz kakršnih koli razlogov naravnost vzeti nedolžnemu človeku življenje, najmanj pa zato, da bi si svoje življenje napravil brezskrbnejše in lažje. Človeška vest obsoja hudodelstva zadnje svetovne vojne, a kje je zdaj ta vest, zakaj molči, ko se godé enaka hudodelstva nad daleč večjim številom človeških bitij?

Ob številkah splavov v naši domovini se človek naravnost zgrozi. Nekateri kraji imajo stalno iz leta v leto

več mrtvih kakor rojenih. Bolj ljubijo smrt kakor življenje in tako drve tudi v svoj telesni pogin. Krščanski starši! Brez žrtve in velikodušnosti se v zakonu ne da spodobno živeti. Pravi smisel za žrtev in ljubezen je mogoče imeti samo v luči nadnaravnih in večnih resnic.

Podpisani nadškofje in škofje slovesno izpovedujemo, da je vsak naravnost hoteni in izvršeni splav pred Bogom velik greh, zaradi katerega vse vernike, ki pri tem sodelujejo, zadene cerkvena kazen izobčenja (ZCP, kanon 2350/1).

Prebujena vest in krščanska zavest morata v javnem mnenju spet vrniti spoštovanje človeškemu življenju!

Vaši škofje

Skrivnostna globina ljubezni

Starejši sin je napisal v svojih zrelih letih očetu v nekem pismu: „Vi in mati ste zame kakor eno bitje. Kadar ste mi Vi, oče, kaj rekli, sem vedno vedel, da bi mi mati rekla isto. Zares, dragi oče, zdi se mi, da je Bog povezal Vas in mamó z vezjo, ki je kakor predokus občestva svetnikov.“ Srečni oče je tem sinovim besedam dostavil: „Skrivnostna globina ljubezni! Bog je preobrazil najini srci... ker sva se ljubila v Bogu, ki le ljubezen.“

Kakšen blagoslov za otroke in za vso družino in za ves narod je prava zakonska ljubezen, ki ustvarja edinstvo, a katerem je sam Bog rskel, da (mož in žena) „nista več dva, ampak eno!“ Kako pa se obratno na družine razlije prekletstvo, ako v njej ni sloge in miru, ker ni prave ljubezni med možem in ženo! Vzrok takim nesrečam je skoro vselej v tem, ker ljubezen moža in žene ni takoj od začetka dovolj globoka, ker se ne ljubita v Bogu. Zato pa korenine sloge in sreče kaj kmalu spodje grda sebičnost. Ta mesec bomo prosili Boga, naj v naših drdžinah ohranja in utrjuje slogo in mir, ki sloni na ljubezni.

Stradanje Južne Amerike — ne nesreča ampak krivica

Na prošnjo dveh kardinalov sem prepotoval Južno Ameriko. Preletel sem 50.000 km in po cele dneve prevožil v džipu, da sem obiskal Brazilijo, Čile, Peru, Bolivijo, Kolumbijo in Venezuelo. Zagledal sem favelas v Rio de Janeiro, cajampas Santiaga in sive ranchos Caracasa kot prekletstvo med razkošnimi palačami bogatinov. Srečal sem v kositrovih rudnikih delavske sužnje, dosežejo povprečno le 27 let in katerih 80% otrok pomre v prvem letu. Govoril sem

s stavkarji in sestradanci, z analfabeti, škofi, kmeti in misijonarji, in se igral z revnimi otroki tega krasnega kontinenta.

4000 kv. km, 111 kapel in — en duhovnik

Na hribu nad Riom sem videl orjarskega Kristusa, kako z globoko žalostjo gleda na svoje mesto. V Riu sem obiskal župnijo 150.000 duš. Vsako nedeljo je tam osem večernih maš. Vse so brez

pridige, zakaj vsaka maša sme trajati samo pol ure. K maši za otroke jih pride 6000, pa ne morejo prejeti obhajila — je tehnično nemogoče. Obiskal sem župnijo na severovzhodu Brazilije. Obsega 4000 kv. km in ima eno cerkev in 111 kapel in za vse to le enega duhovnika. Ta je stalno na potu, jaše od kapele do kapele. Vse leto je na potu, da ljudje lahko opravijo velikonočno dožnost. Z njim sem jahal do take kapele. Dospela sva tja ob šestih zvečer. Že je čakalo najmanj 2000 ljudi. Župnik je sedel v spovednico in spovedoval od šestih do enajstih ponoči. Ko je predenji pokleknil možakar in dejal: „Častiti oče, zadnjikrat sem se spovedal pred tremi mesci,“ je odvrnil: „Ne, ti ne. Ti še prideš na vrsto, drugi imajo prednost.“ Naslednjega jutra je ob šestih maševal, na kratko pridigal in podelil obhajila. Ob enajstih, ko je zajtrkoval, so že prišli starši z otroki, da jih krsti. Najprej je vse treba registrirati. Že med zajtrkom je začel krste vpisovati. Kot mi je rekel, jih vpiše 40 na uro. A vedno jih je več kot sto, saj je tam samo enkrat na leto. Zapisoval je dve uri in pol, od enajstih do pol dveh, da so mu prsti že otrdeli. Pa še ni mogel krščeovati. Prišli so žalujoči. Prišli so pari, ki se hočejo poročiti. To zahteva še posebnega dela, ker je pač treba ugotoviti, če niso že poročeni. Gotovo je treba poslovati resno. Torej je spet treba vse zapisati. Pisal je do petih popoldne.

Potem je lahko krščeoval. V kapeli je stalo sedem vrst, nekateri pa zunaj v senci. Krščeoval je, krščeoval in nato poročal do devetih zvečer. Tedaj je čakalo še 400 ljudi od včeraj, da bi se

spovedali. Rekel je: „Ne gre, morda drugo leto. Zdaj moram k naslednji kapeli, še danes ponoči. Dvajset kilometrov na konju skozi pragozd. Tam čakajo tudi tisoči in če ne prispem še danes, gre vse narobe.“ To je res strašno. Strašno!

Zločin nad Franciscom Velázquezom in družino

V Potosí v Boliviji sem šel na grob Francisca Velázqueza. Imel je štiri otroke in je bil star 19 let, ko je umrl. Pred desetimi leti se je prvič spustil v rov. Vhod leži 5000 m visoko. Pod zemljo je 35 stopinj vročine, zgoraj 15 stopinj pod ničlo. Francisco je umrl za silikozo, tako kot vsi rudarji v tej deželi. Ko se je devetleten prvikrat spustil v jamo, so mu dali pogodbo, po kateri je prejemal plačo za izkopane kuhične metre. Denar za dinamit, rovnico in drugo orodje mu je posodilo podjetje. Bil je majhen in slaboten in ni zaslužil zadosti, da bi odplačal posojilo. Podjetje pa se je izkazalo potrpežljivo in on je delal dalje. Njegov vagonček je naložen tehtal 900 kg in tračnice so bile tako izvožene, da se je večkrat prevrnil. Takrat je izgubil nekaj časa in je manj zaslužil. A podjetje je bilo potrpežljivo in je dajalo predujme za dinamit in kisikove bombe. Po šestih letih je dobil s strahom pričakovano bolezen. Če bi takrat zapustil rudnik, bi doživel deset let več. Otroci so gladovali in delal je dalje. Žena je hodila v mesto in prodajala sadje in koko. Včasih je ostajal v jami po tri dni, da bi zaslužil za odplačilo dolga. Tako se je bolezen poslabšala in se je zmanjšala storilnost. Podjetje je dajalo nove pred-

ujme. Bolj ko je delal, večji so bili dolгови. Otroci so od lakote pomrli — vsi v prvem letu. On je delal naprej, nag, z nogami v vodi. Rudnik so podržavili, zanj pa se ni nič spremenilo razen dolga, ki je venomer naraščal. Ko je umrl, je podjetju dolgoval deset mesečnih plač. Pokopali so ga v skupni krsti. Njegovo žalostno zgodbo so mi pripovedovali v La Pazu. Tam sem nasproti stolnice videl svetilnik, na katerega so med revolucijo l. 1952 obesili predsednika. Narodni spomenik, ki ga noč in dan čuvata dva vojaka. A predsednikova smrt ni Franciscu Velázquezu prav nič pomagala, ravno tako malo kot revolucija. Tudi sindikat, ki ga nadzirajo komunisti, mu ni nič pomagal. Beda mora ostati, ker služi svetovni revoluciji, tako se glasi komunistična dogma. Francisco Velázquez leži pokopan v Potosí. Bog sam je obrisal njegove solze, ker je bil nemočna žrtev nečloveškega sistema. Njegova mati je stala ob grobu in žalovala. Ne reci, da je njegova mati kriva njegove smrti, kajti njegova mati je sveta Cerkev, ki se kot edina sila v tej deželi pošteno bori za reveže.

Kristusov dom in hišice

V Santiagu sem spoznal duhovnika Jožefa van der Rest. Je velik, svetlo las, navadno neobrit in star trideset let. Po obrabljeni sotani in neočiščenih čevljih ni spoznati, da se je rodil na nekem flamskem gradu in da je zato francosko vzgojen. Ganila me je ljubezniva vztrajnost, s katero je meni na ljubo govoril slabo flamščino belgijskih baronov. Jezuitje v Bruslju so ga naj-

prej vrgli iz šole, pozneje pa so ga vendar sprejeli v noviciat (to se pri jezuitih dogaja). Na njegovo lastno začudenje je njegov poklic vzdržal. Je jezuit največjega srca, kar sem jih kdaj srečal, dasi je univerzitetni profesor. Povrh je župnik dveh far s skupno 80 tisoč dušami, in oče zapuščene mladine cajampe. Beseda „cajampa“ pomeni gobo. V Santiagu se tako imenujejo ubožna bivališča, ker čez noč poženejo „kot gobe“ okoli kupov smeti. Ko je bil pater prestavljen v Čile, je najprej celo leto stanoval v taki cajampi in živel prav tako primitivno kot 600.000 drugih, ki morajo prisiljeni v Santiagu prenašati to usodo. Močil je in meditiral v svoji koči iz desak in ilovice pod zarjavelo streho iz preklanih petrolejskih ročk. Pomagal je najbednejšim pri gradnji bivališč in se brigal za zapuščene fante in jih iz blatnih ulic bede zbiral okoli sebe. Njim je bil namenjen nekaj dom, „Hogar de Cristo“, katerega dušebrižnik je tako postal. Na stotine pregnanih otrok najde tu zatočišče. Prekusijo jih in dečke, ki so še primerni, zaupajo v skupinah po deset zakonskemu paru, da jih vzgoji v družinskem vzdušju. Tam vlada tako občutje sreče, kot sem ga sicer redko našel. Pater van der Rest je duhovno odgovoren za 18 takih družin. Dečke iz doma in iz 18 Kristusovih hišic sprejema poklicna šola; tam se s praktičnim delom izuče in obenem zaslužijo za svoje vzdrževanje. Izdelujejo nogometne čevlje, ogrodja za postelje, orodje in druge predmete iz železa, tečaje, glasbene inštrumente in krste. Zastojkarske krste — preproste krste za reveže — in razkošne krste iz dragocenega lesa z ni-

kljastimi obitki, ploskimi reliefi, notranjo prevleko iz cinka in z baročnimi zrcalnimi šipami na pokrovu; te se drago prodajajo. S to zalogo krst krije pater stroške. Ima tudi tovarno hišo. Na železnih, krepko v temelj vdelenih stoljih leže jekleni okviri, v katere so vloženi tramovi in deske za stene in streho. Eno v drugo gre kar samo. Majhni fantje brez truda zžagajo in stešejo hišice, pet na dan, in jih pojoč zmečejo na tovarnjak. Pozneje jih v čajpami sestavijo. Les dospe iz južnočilskih gozdov: Taka trdno izdelana hišica stane 19 dolarjev (72 nemških mark). Ta denar dobi od dobrotnikov, tako da izroča stanovanja brezplačno.

Revežem moramo dati bivališča — tudi s silo

Vsako nedeljo bere pater na cesti po tri maše. Cerkve nima. Po vsaki maši zgradi eno hišo in jo podari najbojrevni družini. Ne more govoriti o Bogu, če ne pokaže njegove dobrote. S tem patrom sem obiskal bedne četrti Santiaga. Med železniškim nasipom in napol zgotovljeno cesto sva prečkala neskončno čajpamo. Okrog koč se vlečejo smrdljivi jarki z gosto, sivo tekočino, v kateri mrgole debeli hrošči. Smrad duši pljuča. Zlezeva v eno od koč. Vratca so 40 cm široka in 1.50 m visoka. Trije odrasli in pet otrok spi na treh plesnivih kupih cunj, črnih od muh. Na strehi stoji posteljica za punčko in zunaj na leseni steni visi omara s cveticami. Tem se bolje godi kot ljudem, ki morajo živeti znotraj. Molče prehodiva to koncentracijsko taborišče

bede, polno izkoriščenih in zlorabljenih ljudi.

Sem in tja potreplja pater katerega teh bednikov prijazno po rami in se z njim dogovori za soboto popoldan. Na vprašanje, kaj naj ta nenavadni domek pomeni, mi pove, da včasih v megleni noči zavzame s skupino takih ljudi kos zemljišča in tam z njimi zgradi koče, tako da stoji ob zori nova čajpampa. Novači kandidate, poišče primerne parcelo in dobavlja koče. Dvakrat je zato sedel. A kardinal stoji za njim in meni, da imajo ti reveži pravico do življenjskega prostora.

Pred par leti je na tem področju opravil neki jezuit pionirsko delo. Ponoči je spravil 50.000 ljudi, katerih koče je uničil požar, na prelepo ležeče zemljišče, kjer je vlada nameravala postaviti stadion, kopališče in vrsto športnih prostorov. Organizatorično je bil to izreden uspeh. Ves Santiago je bil pokoncu. Patra so zaprli in vlada je poslala čete, da zemljišče s silo izprazni. Tedaj je kardinal izjavil po radiu, da ima pater prav. Spor se je razvil v pravi spopad med kardinalom in vlado. Zmagal je kardinal in patra so zmago-slavno nosili po novi čajpami, ki se še danes imenuje La Victoria.

Velik kardinal

S takimi duhovniki in škofi je Cerkve varna. Pozneje sem bil pri kardinalu. Pripovedujejo, da je nedavno prišel opoldne med stavkarje, ki so na pločniku pred zaprto tovarno uporabljali ostanke kruha. Kardinal je svoj kruh prinesel s sabo in ga pojedel s stavkarji na cesti. Tako je pokazal, na ka-

teri strani je Cerkev. Je velik dušni pastir. Mene je prosil, naj mu pomagam pri pastoralnem načrtu za Čile. Ko me je pospremil do vrat, je zunaj čakalo 20 revežev, smrdljivih, umazanih, na pol nagih revežev. Poslovil se je od mene in sprejel dvajsetorico. Z njimi je prišel v hišo Kristus. Gospod ga bo blagoslovil in ga ne bo nikoli zapustil.

Beg pred sušo

Dalje mislim na otroke v Braziliji. Obiskal sem jih v njihovih kočah iz ilovice in palmovih listov ob rjastorjavih poteh, ki so jih v pragozd urezali bagri. Srečal sem te otroke z njihovimi shuškanimi starši. Celi tovarnjaki polni izseljencev iz pokrajin, požganih od suše. Zbežali so pred lakoto in niso imeli drugega ko sveženj obleke, nekaj gugalnih mrež, psa in papagaja. Bilo je to na 2000 km dolgi poti od St. Louisa do nove prestolnice Brasilia. Pod žarečim tropskim soncem se je iz rumenih oblakov prahu prikazal en kamion za drugim s prižganimi lučmi. Napol sestradane ljudi so zvrgli na grmovje ob poti in odbrzeli po druge.

Živ pokopan

Poznam brezupno življenje teh nedohranjenih otrok in vem, kako umirajo ko muhe. Navzlic temu me je pismo, ki leži pred mano, pretreslo. Je pismo misijonarja o grozotnem doživljanju sobrata. Čujte: Moj sobrat je bil navzoč pri pokopu živega otroka, katerega mati je pet dni prej umrla. Indijanci so bili skoro vsi bolni. Niso imeli

ne mleka ne druge hrane, da bi odbržali jokajoče dete pri življenju. Tudi duhovnik ni imel daleč od misijonske postojanke nič več. Mogel je otroku dati samo krst. Potem so Indijanci od njega terjali otroka in ga položili v jamo poleg matere. Pater tega ni mogel preprečiti. Vsakdo je vrgel v grob nekaj zemlje. Indijanček 13 let je toliko časa skakal po tem kupu, dokler ni otrokovo ječanje utihnilo in se ni okrogla jama napolnila do vrha.

Zakaj je bil živ pokopan?

Dragi prijatelji moji, to dete je v resnici umrlo od gladu. Le dva dni prezgoda, ker so Indijanci vedeli, da tudi pojutrišnjem ne bo mleka in ker niso mogli več poslušati ječanje in ker so bili po svoje usmiljeni. Navsezadnje so dete samo zato živo pokopali, ker niso imeli nobene hrane. Po pravici vas je ta spremni pojav presunil. Prepadeni ste, ker čutite, kako strašno je takega otročička enostavno pustiti, da se v zemlji zaduši, medtem ko še joče in se zdržuje pod teptajočimi nogami. Strašno je to! A je obupno dejanje čisto zmedenih ljudi, in predstavljam si da so ti preprosti Indijanci s tem hoteli storiti nekaj dobrega in da jim je Bog odpustil, ker se niso znali drugače briniti pred lakoto tega otroka.

Mnogo hujši kot način je vzrok te smrti. To dete je umrlo od lakote, tako kot se godi absolutni večini otrok, ki prihajajo danes na svet. V našem tako slavljenem 20. stoletju z njegovo vsemogočno tehniko je pravilo, da mora 60% vseh otrok umreti od gladu ali shiranosti, preden dosežejo 15. leto starosti!

35 milijonov otrok pomre na leto od lakote

Navajam podatke UNESC-a: Od 900 milijonov otrok shira od gladu več kot 500 milijonov pred svojim 15. letom. To je 35 milijonov na leto, in vsak od teh smrtnih primerov je ravno tako strašen, ravno tako sramoten kot smrt tega indijanskega otroka, ki so ga ječnega od lakote živega položili v grob z njegovo mrtvo materjo. Zakaj vsakega od teh smrtnih primerov bi lahko preprečili, ako bi premožni narodi, ki jim pripadamo tudi mi, svoje preobilje, svoje izkušnje in svoje tehnično znanje dali dovolj zgodaj v službo svetovne bede. A tega nismo storili. Na žalost zlorablamo svoj denar in energijo za druge stvari: ne da bi pripravljali rešitev, temveč iztrebljenje človeškega rodu. Zakaj v stratosferi, v globini oceana in na nedostopnih krajih daljnih dežel preži smrt in stoji zver opustošenja, pripravljena na skok. Za to se uporablja bogastvo zemlje in ne za to, da bi speklo kruh stradajočim otrokom kralja stvarstva. Kako dolgo bo to še trajalo? Moj Bog, pošlji vendar svoje-ga preroka, da položi mogočnejšem zemlje to živo zakopano dete pred noge, da končno spregledajo! In če se nočejo spreobrniti, jih kaznuj, preden bo prepozno! Potem pošlji svojega nadangela Mihaela, kneza nebeških vojnih trum, da obrani te otroke in tudi nas, uboge grešnike, pred zlobo tvojih sovražnikov. Kajti tvoji sovražniki so tisti, ki vladajo le s pomočjo strahu, ki ne poteše lakote, ampak nalagajo denar za kruh v orožarne razdejanja in s tem prisilijo druge, da store isto.

Kristjani moramo rešiti problem lakote

Mogoče pa čaka Bog — potrpežljivi Bog — na nas. Mogoče prenaša hudobijo ali zaslepljenje velikih te zemlje, ker oni niso izbrani za to, da bi rešili problem lakote. Mogoče je to nalogo pridržal za svojo Cerkev, ki ima naročilo, da oznanja ljubezen Gospodovo in jo uresničuje. To je del njenega poslanstva. Kakor je Kristus sam hodil okoli, da deli dobre in ozdravlja, tako mora tudi Cerkev lajšati človeško trpljenje. Njeno oznanjevanje zveličanja ne bi bilo prepričljivo in bi ostalo zgolj akademski zadeva, če ne bi svojega nauka ljubezni podpirala z dejanji. In če Bog res želi vse prenoviti in združiti pod eno glavo, ki je Kristus — ali moremo temu veličastnemu načrtu bolje služiti, kot če rešimo v Kristusovem imenu problem lakote?

Dejstvo je, da svetne oblasti svoje dolžnosti na tem področju ali ne izvrše, ali pa delajo tako velike napake, da ne dosežejo zastavljenega cilja.

Zakaj ne bi tega mi poskusili? Nikar ne mislite, da je ta problem nerešljiv.

Bili so časi, ko so ljudje stradali, ne da bi bilo to mogoče preprečiti. Tedaj je to bila neka vrsta naravne katastrofe, pred katero je bilo človeštvo brez moči. Zdaj pa je čisto drugače. To se ne sme več dogajati! To ni noben potres, tajfun ali povodenj, ki jih ne moremo obvladati. Je to preprosto greh opuščanja vsakogar iz nas, ki vsaj del svojih preostankov ali odvišnega premoženja ne odda, da tako omogoči rešitev tega problema.

Prisedil prof. Alojzij Geržinič

Iz dnevnika Janeza XXIII.

El obispo auxiliar impuso las cenzas al maestro de Capilla al Cardenal Patriarca.

Petek, 23. septembra (1898)

Vsakokrat, ko mislim na vice, se tresem in vendar nikoli ne dojamem, da bi z večjo popolnostjo vršil verske vaje in vse dolžnosti. Treba mi je nekoliko brzdati neko nestrpnost, kadar obiskujem bolnike, in v pogovoru z drugimi potrebujem več ljubezni. Vse to je že stara roba. Sicer mi je pa Gospod te dni poslal malo težji križ. Bodi zahvaljen! Naj me to napravi malo bolj podobnega njemu in zbriše kazni, ki jih zaslužim za svoje grehe. Laus Deo — Bogu hvala!

Sobota, 24. septembra (1898)

Dopoldanski čas sem preživel nekoliko neurejeno; popoldne, ali bolje: ta večer sem se nasproti navzočim morda preveč pregrešil v tem, kar zadeva zdravljenje mojega ljubljene bratca. Treba je bilo več mirnosti.

Vem, da bom, če včasih molčim, to

občutil, in sicer tudi tedaj, kadar se mi zdi, da bom tako poskrbel za večjo dobro, in je zato treba krotiti in še krotiti jezik, vendar naj bo vse v čast Jezusu in Mariji ter v večjo korist moji duši pa duši mojega malega Janezka.

Kadar se čutim tako potrtega, se mi zdi, da se morem z večjim zaupanjem izročiti v božje roke, in sem vesel. O srečni, tisočkrat srečni redovniki, ki daleč od skrbi tega sveta živite samo v Bogu! Zelo velike želje gojim po vašem življenju.

Toda proč s to mislijo, Jezus glede mene hoče tako; on mi pošilja križ, da ga nosim. Naj bo desettisočkrat zahvaljen!

**Četrta nedelja v septembru, zvečer,
25. septembra (1898)**

Kakšen križ me je danes zadal. Moj Bog, groza me spreletava že samo ob misli na to.

Moj dobri oče, tisti, ki je toliko naredil zame, ki me je vzgajal, ki me je usmerjal v duhovništvo, moj gospod župnik Frančišek Rebuzzini je umrl in, oh, revček, umrl nagle smrti!

Glej, o Jezus, kakšna muka je to za moje ubogo srce.

To jutro me noge niso več držale pokonci, žebelj se mi je zabil v srce, iz oči ni bilo solza, oziroma so le redke pritekle.

Nisem jokal, dá, v notranjosti sem okamenel. Ko sem ga videl tam na tleh v takem stanju; z odprtimi usti in rdečimi od krvi ter z zaprtimi očmi, se mi je zdel — vedno bom ohranil to podoba — se mi je zdel kakor mrtev, s križa snet Jezus. In ni več govoril, ni me več gledal.

Včeraj zvečer mi je rekel; Na svidenje! O oče, kdaj na svidenje? O, v raju! Da, proti raju obračam oči. On je tam; vidim ga, od tam se mi smehlja, me gleda, me blagoslavlja.

O, jaz srečni človek, ki sem mogel biti v šoli tako velikega učitelja! Smrt ga je nepričakovano zadela, toda nanjo se je pripravljaj že triinšedemdeset let. Umrl je, ko je hotel sam sebe premagati, premagati hudo, ki ga je zadelo; vse to pa, da bi šel opraviti sv. mašo. Pač smrt, ki je vedno in pod vsemi pogoji dragocena in zaželena.

Naj bi bila tudi moja taka! Kakor sem rekel, stanje v kakršnem sem ga našel, mi pravi, da je pokleknil in se zgrudil znak, ker se ni mogel več držati pokonci.

Srce Jezusovo mu je pred šestindvajsetimi leti dalo tolažbo, da je pravič vstopil med njegove sinove; Srce

Jezusovo mu je preteklo leto podelilo milost, da je obhajal svoj župnijski jubilej; Srce Jezusovo mu je to leto pripravo še bolj slovesni praznik, večni praznik; to pa na četrto septembersko nedeljo, ki je tu posvečena Srcu Jezusovemu.

Kaj morem narediti sedaj po tej resnični preizkušnji, ki mi jo je Jezus poslal, po največji bolečini, ki sem jo kdaj v življenju pretrpel?

Nehajmo tožiti, ker smo naravi že preveč dovolili. Kje je zdaj moj (duhovni) oče? Tam je, blizu Srca Jezusovega kakor tisti, ki jim je Srce Jezusovo resnični vzor. Glejmo torej tja in prizadevajmo si, da bomo v vsem njemu podobni. Naj me molitve, ki jih je dobri župnik gotovo vedno opravljal zame, ki se morem imenovati njegov Benjaminček, naj me molitve, ki jih jaz zanj opravljam, naj me njegovo življenje, ki mi bo vedno pred očmi, naredi njegovega resničnega posnemovavca, da bom tako mogel ustreči tistemu snočnjemu: „Na svidenje“ ter se znova objeti z njim v raju, potem ko bom mogel izpolniti tisto poslanstvo, ki mi ga je Jezus zaupal.

Naj se predvsem vtisnejo v mojo dušo zgledi ponižnosti, preprostosti in poštenosti, tako da bom mogel udušiti napuh in postati večji pred Bogom, ker pred Bogom ni velik napuhnjenec, marveč „vir simplex et rectus ac timens Deum — brezgrajen in pravičen ter bogaboječ mož“ (pr. Job 2, 3), kakor moj župnik. Ipse laudabitur — Ta bo pohvaljen.

O Jezus, bodi usmiljen z menoj in odpri mi oči za take svetle zglede!

Ponedeljek, 26. septembra (1898).

Danes so me nekoliko bolečina, nekoliko zaposlitev in delo za pogreb raztresla in odtrgala od verskih vaj. Skratka: Ibi est frequenter cogitatio mea, ubi est quod amo — Tam je pogosto moja misel, kjer je to, kar ljubim. Toda ta moja ljubezen, ki jo bolečina razodeva, gotovo ne more biti škodljiva ljubezni do Boga, ker je svet predmet, ki ga ljubim, in svet tudi namen. Dalje sem za dragocen spomin na župnika dobil njegovega Kempčana (Hojo za Kristusom), prav, tistega, ki ga je, odkar je bil semenišnik, vsak večer uporabljal. In pomisliti je treba, da je ob tej knjižici postal svetnik!

O, to bo zame najdražja knjiga in eden izmed najbolj dragocenih biserov.

Pripomba: Frančišek Rebuzzini (1825—1898) je bil župnik v Sotto il Monte od let 1872 do 1898. Ta je krstil in vzgajal Janeza XXIII. Rebuzzini je uporabljal latinsko izdajo Hoje za Kristusom, ki jo je priredil jezuit Henrik Sommali; izšla pa je v Benetkah (pri Nikolaju Pezzana) leta 1745. Tudi Rebuzzinijevemu Benjaminčku Angelu Jožefu Roncalliju je pomagala do svetosti. Ali ti imaš tako lep slovenski prevod Hoje za Kristusom?

Sreda, 28. septembra (1898).

Danes so bile pogrebne slovesnosti za mojim objekovanim očetom. Sedaj ni več med nami s telesom, toda je z duhom, je s sledovi najbolj izbranih kreposti, je z očetovsko ljubeznijo.

Jaz pa sem ostal sirota z neizmer- no škodo. Kakšna muka je bila danes

zame, ko sem se moral neprestano napenjati, da sem skrival tiste solze, ki so se mi kljub temu vendar včasih udrle iz oči. To je moja največja bolečina, največja bolečina, kar sem jih doslej okusil. Postal sem kot zmešan; ne vem, kako napraviti: narediti kako pošteno stvar, narediti jo tudi drugim; ne znam se prilagoditi temu, kako naj živim v svetu, ki je zame nov.

Toda proč s tem, bodimo pogumni! Če mojega duhovnega očeta ni več med nami, vendar Jezus še ostane in steguje nasproti meni roke ter me vabi, naj pridem k njemu, da me bo tolažil. Dá, pojďimo k njemu, k tistemu, s katerim se bom vse dni, ki bodo prosti glede druge obveznosti, združil v sv. obhajilu, ki ga bom prejel v ta namen. On bo dal mir blagoslovljeni duši mojega župnika in predvsem me bo naredil za njegovega resničnega posnemovavca, zlasti v ponižnosti. Za sedaj se bom izročil Bogu, pomiril preveč razburkano dušo in bom znova začel za pokoj župnikove duše točno vršiti verske vaje s posebno gorečnostjo. O, moj župnik!

O, Jezus, daj, da mu bom podoben! Inspice et fac secundum exemplar — Glej in naredi po vzorcu (2 Mojz 25, 40)!

Četrtek, 29. septembra (1898)

Danes sem bil malo bolj urejen kot včeraj, toda ne popolnoma, kakor se spodobi. Glede obiska presv. Rešnjega telesa npr. ne vem reči, ali sem ga opravil.

V teh dneh imam vedno pred seboj sveto podobo svojega župnika in zato

ne morem biti zadovoljen, ko razberem preveliko razliko med seboj in njim. Kdo ve, ali me bo ta tako svetel zgled — poleg dobrot, ki so mi bile že izkazane — bolj spodbudil h kreposti, k ljubezni do bližnjega.

O, upam; moj župnik mi je tako zelo hotel dobro. Če mi bo včasih prišlo navdihnjenje, naj se v kaki stvar mrtvičim, ne smem dovoliti, da bi mi priložnost ušla, marveč bom mrtvičenje daroval Bogu za pokoj te blagoslovljene duše. To je žrtev, ki je nič v primeri s tistimi žrtvami, ki jih je dobri duhovnik prestal zame.

O, Bog, non derelinquas nos orphanos — Ne zapusti nas sirot (pr. Jn 14, 18)!

Sobota, 1. oktobra (1898).

Danes ni bilo skoraj nobenih zdihljev; lahko se reče, da obiska presv. Rešnjega telesa nisem opravil; glej, tu je vzrok: ker se mi Jezus zdi kakor tujec. Moja velika škoda, kakor sem pripomnil ob drugi priložnosti, je v

majhnem premisleku in duhovni pri-sebnosti. Če bi nekoliko bolje znova mislil na trdne sklepe, ki jih vedno napravljam, če bi opravljal posebno splošno izpraševanje vesti po navodilih, ki jih imam napisana in ki sem jih obširno bral v Rodriguezu, bi gotovo naredil kak korak več in bi to opazil; pa sem nasprotno kot poljski slinar (polž); popolnoma nobenega čuta nimam.

Treba mi je torej vztrajnosti. Jutri bom znova začel; predvsem bom skrbel za popolnost pri verskih vajah; posebno pri obiskih presv. Rešnjega telesa in pri rožnem vencu; potem pa se bom dobro varoval, da ne bi slabo govoril o katerikoli osebi, pa čeprav je zmota preveč vidna.

Sicer pa naj bo vse storjeno za Marijo in rožnenska Marija mi bo pomagala, da bom vse dosegel; ona je mogočna in strašna kakor urejena bojna vrsta.

O Domina, salva me — O Gospa, reši me!

Dr. Filip Žakelj

V novo življenje

Na veliki petek leta 1915 je klečal pred spovednikom Karel Rochard, francoski pisatelj in dolgoletni ravnatelj Pariškega gledališča. Že kakih štirideset let ni bil več pri spovedi. Mnogo ga je stalo, preden je premagal svoj domišljavi napuh in končno pokleknil pred božjega namestnika in se obtožil svojih grehov. Dve leti se je boril. Z nobenim duhovnikom ni o tem govoril. Sam je prišel ob čitanju sv. pisma zopet nazaj k Bogu. Toda težko mu je bilo storiti še zadnji korak in začeti zopet z rednim prejemanjem zakramentov. Spoved na veliki petek ga je vsega prerodila. Od veselja so mu stopile kar solze v oči. Ves srečen je prejel velikonočno obhajilo in bil odslej novi človek. Kristusovo vstajenje je bilo tudi zanj — vstajenje.

Maček z očali

Tokrat se približujemo filmom iz Srednje Evrope, to je tistega dela sveta, ki mora biti pod komunizmom, dasi spada v svet zahodne krščanske kulture. „Maček z očali“ je bil prvi res drzen film iz dežela izza železne zavese. Ko ga je režiser Jasny v Pragi predložil centralnemu komiteju komunistične partije v odobritev, so prošnje založili in trajalo je dve leti, da je leta 1962 zamogel režiser s prvimi pripravami. Skozi oči pravljice se je s sodobnim dogajanjem v komunističnem svetu spopadel umetnik, ki je odprl pot novi analizi komunistične družbe. Na zahodu so pisali, da se je okoli Jasnyja v Pragi začela zbirati elita komunističnih „jezljivih mladeničev“, ki pa se bo izhlapeła,

kakor se je podobna v Angliji in Združenih državah. Pa ni bilo tako: poljskemu novemu filmu se je po Pragi pridružil v Beogradu še Petrović, ki je tudi že izdelal nekaj „pravljčnih“ filmov, prejel za nekatere nagrado na festivalu v Poli, toda nato jih niso smeli predvajati v Jugoslaviji in nekaterim filmom niso dali niti izvoznega dovoljenja.

Luč se je rodila iz megle

Začelo se je v letu 1925, ko je genialni 27-letni, sedaj že pokojni sovjetski režiser Eisenstein napravil film „Potemkin“ in sicer za proslavo jubileja prve rdeče revolucije v letu 1905 pred carsko Zimsko palačo v Pe-

trogradu. Po porazu proti Japonski in zaradi težavnih socialnih razmer je pop Gapon organiziral množico, da je šla demonstrirati — pop Gapon je trdil, da bo car množico očetovsko sprejel —, toda policija je streljala in je bil prvi poskus revolucije zatrt v krvi. Eisenstein je pripravil film o vzporednih dogodkih 1905. leta na križarki „Potemkin“ v Odesi, kjer so se mornarji tudi uprli — in poskus se je ponesrečil, kakor oni — in Petrogradu, sedanjem Leningradu. Partija je 1. 1925 Eisensteinu naročila, da naj film pripravi za slavnostno proslavo jubileja prve revolucije; film je bil odkritje ne samo za Rusijo, ampak za ves svet. Eisensteinovo interpretacijo dogodkov na „Potemkinu“ in v Odesi so dosedaj vsi učbeniki filmske umetnosti proglasili za največje delo v zgodovini filmske umetnosti — poleg Chaplina je še danes Eisenstein na vrhu filmskih ustvarjalcev.

Vsi filmski teoretiki ponavljajo trditev, da je Eisenstein prvi odkril vlogo megle v filmu. Megla spremlja uporno križarko, iz megle prihajajo ladje upornikom na pomoč in iz megle se dvigne proti nebu tisti silni pohod oboroženih sil navzdol po ogromnih stopnicah, ki bo demonstracije v Odesi v krvi zatrl. Pri Eisensteinu je bila porojena prava oblika ekspresionističnega filma; svoj višek je dosegel v veliki filmski trilogiji „Ivan Grozni“. Meglo v njegovih filmih so priglasili za simbol, iz katerega se je dvignila revolucija v oktobru 1917 in iz rdeče megle je rasel komunizem v svetovno silo sodobnosti.

Slavnostna predstava je bila leta 1925 v gledališču Boljšoj v Moskvi in

tik pred začetkom predstave so morali končavati zadnje posnetke traka, in Eisenstein sam je pozneje poudarjal, da ni vedel, kaj je filmski umetnosti odkril.

Zrcalo življenja — zrcalo duše

Megla ne more biti zrcalo življenja, more biti kvečjemu simbol za dogodka, ki se bodo iz megle dvignili, prečiščeni in prepojeni z novo svetlobo. Shakespeare je zapisal, da je teater zrcalo, podoba življenja — takrat pa, ko je češki režiser Jasny nataknil mačku očala na oči, je svet in dušo razbil na dve, skozi mačkova očala je film postal zrcalo duše.

Ker je še danes v komunističnih državah vrednost človeške osebnosti zelo nizka ali podobna goli ničli, očal pač ni smel ali mogel nataknil igravcu ali igravki; pač pa si jih je natikal lep, mlad maček, ki je s potujočo cirkusko skupino prišel v lepo moravsko baročno mesto — približno tako, kakor pridejo v tretjem dejanju Smetanove opere „Prodana nevesta“ na oder cirkusanti in pomagajo dejanju do uspešnega konca. Cirkuska družba ima med seboj vsega dovolj: lepo dekle, kakor se za film spodobi, vanjo se bo zaljubil učitelj — idealist, ki živi samo v megli, torej v sanjah —, copernik cele skupine pa je hkrati vodja cirkusa, ki seveda pozna vse vragolije tega sveta — in vse kaže, da ima tajno, magično pogodbo z mačkom. Kadar torej hoče kaj izvedeti iz mestne kronike, natakne mačku očala. Očala pa nimajo navadnih stekel, ampak so hkrati cel kalejdoskop — kdor je pogledal skozi očala v urah

obiskanja, je zagledal cel balet vsega mogočega in nemogočega, kar se v mestu dogaja hudobij pod mogočno taktirko partijskih funkcionarjev. Prepričevalna sila mačkovih očal pa je še večja, ker kaže hkrati vse v več barvah, in še huje je to, da se poslužuje celo tehnične abstraktne umetnosti, ki so jo v Moskvi prepovedali, a je pri mačku nadvse razumljiva. Mestne oblasti so hotele mačka ujeti in ubiti, toda zanj so se zavzeli otroci — ljudskošolski otroci so začeli stavkati, ko je maček moral pred preganjavci pobegniti iz mesta in se skriti. Ko mačka nikjer ni, se otroci odločijo in gredo na iskanje — celo mesto je brez otrok, očete in matere je zalil val obupa — vsi ljudje že vedo, kaj očitajo mačku, v dušah se vse dviga proti krutosti partijskih ukrepov — pri tem pa se po poljanah in livadah pode otroci z učiteljem-idealizmom, ki ne lovi samo mačka in njegovih čudežnih očal, ampak hoče rešiti svojemu dekletu — cirkuški igravki njeno najljubšo igračo in edino bitje z resnično vsebino — mačka z očali in brez očal. Lov za mačkom je hkrati borba za isto ljubezen in skozi njo za ideal — za Lepo Vido našega časa.

Kam je ušla konstruktivna kritika

Otrok ni nazaj — in mačke ni, ker mu ni dovoljeno, da bi skozi svoje magične šipe kazal grdobiye mestnih mogotcev. Učitelj se v pretresu žalostnih dogodkov sreča s šolskim upraviteljem, predsednikom mestnega komiteja partije. Med razburljivim razgovorom mu vrže v obraz očitek:

„Tovariš šolski upravitelj — vi ste

krivec vsega, vi ste morivec otrok, oga-ben morivec,“ in šolski upravitelj ga zavrne: „Izraz morivec ne spada v okvir konstruktivne kritike — poiščite nov pojem za konstruktivno delo med nami...“ Morivec torej nima veljave v svetu komunističnih vrednot.

Pred morivcem se torej v današnjem komunističnem svetu ne smemo zgroziti. Morivsko dejanje ne spada v okvir konstruktivne kritike, ni vredno konstruktivne obsodbe.

Ves ta pretres je v malem mestecu sprožil maček, ki je od nekod prejel magična očala. Kadar si jih natakne, vidi vse, kaj je resnica v dušah vseh tam naokoli in ko se vse to proicira v cirkusu ali v kinu, nastane gorje..., ki ga pa nikdo ne bi smel vzeti resno, saj ne more biti resnično, če se odkriva samo skozi mačkova očala, resda v vseh barvah in niansah.

Kar se na gledališkem odru podaja, ne more mimo uporabe besed in živih ljudi — oboje je zmožno podajati sliko življenja kot v zrcalu — oboji so samo sredstvo za upodabljanje zunanje vidne resnice. Tudi duša se razgalja, toda samo v igri — besedo in človeka vidimo in slišimo v omejenem smislu, kakor ga je podal avtor. Besedo in igravca more ujeti cenzor, oblast. Film je v rokah pripadnikov novega vala uspel ustvarjati na platnu fantastični mozaik, kjer sta igra in beseda komaj kaj več ko spremljava; glavno je preneseno v ozračje, ki veje iz neizgovorjenega — resnična je pravljica, ki je za očali resnice in stvarnosti — prodrli smo do tistega svetopisemskega, ko se glasi, da je nekje tisto, kar je nevideno in še neslišano. Zahodna kritika je nekatere

rim filmom češke, poljske in tudi jugoslovanske filmske umetnosti prisodila prijeme, ki jih vzporedno odkrivamo v filmih Viscontija, Resnaisa, Fellinija, Bergmana na zahodu... in če bi segli še nazaj, bi proglasili za očeta te šole pesnika Jeana Cocteauja („La Bete et la Belle“, „L'Aigle a deux Tetes“, „Orfej“ in „Peklenski stroj“).

Maček z očali je odkril v filmu metafizične prijeme, ki so zanimivi, ker prihajajo iz komunističnega sveta... Poskus je prodoren in je bil kronan z uspehom, ker uči, da bodo morali sneti očala vsemogočni ekonomisti in partijski funkcionarji in si nadeti še druga, ki so jih v moravskem mestecu že odkrivali otroci in idealisti čiste ljubezni — sicer skozi mačkova očala — in njihov pogled v zrcalo duše še ni prodril do dna vseh človeških skrivnosti. Toda otrokom se je že odkrilo, kakor je last

otrok nebeško kraljestvo že na tem svetu.

Eisenstein je skozi meglo okoli „Potemkina“ slutil novo dobo rdečega sveta; sledile so Potemkinove vasi stalinskih grozot, toda ne izmišljene.

Mačkova očala so napoved novih zrcal in novih oči; skozi njih se v zrcalu ne uzre samo obraz — za obrazom so obrisi duše.

Kakor Eisenstein se je s prostovoljno smrtjo rešil v smrt pesnik Majakovski, ker ni veroval v svet iz prve megle in je napovedoval novo tretjo revolucijo — revolucijo duha nad materijo.

Maček z očali je prvi droben poskus — in slediti jim bo moralo še neizmer-no, ker je duša neizmerna po svojem bogastvu. Torej dovolj snovi in motivov za vse pravljice, ki grade končno — resnico.

Rudā Jurčec

Le eno je potrebno...

Reši dušo! Ameriški časopisi objavljajo včasih razne zanimive statistike, ki so sicer pomanjkljive, kakor so taki podatki povečini le manj zanesljivi, pa vendarle kažejo marsikaj poučnega. Tako so listi poročali, koliko časa je porabil človek, ki je živel 70 let — za razna opravila v življenju:

Za učenje 3 leta vsega skupaj; za zabavo 8 let, za lišp in nego telesa 3 leta, za jed in pijačo 8 let, za sprehode 5 let, za razgovarjanje 3 leta, za telesne vaje 1 leto, za branje 6 let, za ležanje in spanje 24 let.

Pogrešamo pa v teh številkah podatkov za najvažnejše opravilo: za verske vaje in službo božjo, za molitev. Za dušno skrb in zdravje dotični časopisi niso navedli nobenega dne. Pač zgrešen račun, zgrešeno življenje, če se človek briga samo za časne, minljive stvari, na dušo pa pozabi. Le eno je potrebno: Reši svojo dušo!

v družini

Zanimiva zgodba

Carnegie pripoveduje zanimivo in poučno zgodbo o Beaconsfieldu, ki se je poročil s petnajst let starejšo vdovo, prav nič iz ljubezni, temveč zgolj zaradi denarja, ker je bila pač bogata. To je celo vedela, a ga je po daljšem premisleku kljub temu vzela. Ni bila niti lepa niti mlada niti izobražena: in kar je še hujše, niti okusa za obleko in za red v hiši ni imela. A bila je prav duhovita v obče-
vanju z ljudmi. Niti v glavo ji ni padlo, da bi skušala kdaj tekmovati z možem. Ko je prihajal zvečer domov ves utrujen in zmučen zaradi bleščečih debat z ljudmi iz visokih krogov, je bil ves vesel, da se je lahko umiril ob sproščenem ženinem žlobudranju in se spočil ob njenem ljubkovanju. Ure, ki jih je prebil z ženo, so bile najmirnejše v njegovem življenju. Vsak večer je „na vrat na nos“ zapuščal zbornico in hitel pripovedovati Ani Mariji vse, kar se je zgodilo, ona pa je vedno bolj in bolj kazala zaupanje v njegove uspehe in zanimanje za njegovo delo. Trideset let je živela samo zato, da je lajšala življenje svojemu možu. Sčasoma je postala njegova „junakinja“, pravijo njegovi življenjepisci.

Ana Marija ni bila popolna ženska, a vseh trideset let se ni utrudila govoriti o svojem možu, ga hvaliti in občudovati.

Nekega dne ji je v šali dejal: „Ali veš, da sem se poročil samo zaradi tvojega denarja,“ Ana Marija pa mu je v smehu odgovorila: „Toda sedaj bi se poročil iz ljubezni, ali ne?“ In priznati je moral, da je res tako.

„Po tridesetih letih zakona se je nisem naveličal,“ je dejal, obenem pa spet poudaril, da je njegova žena najvažnejša osebnost njegovega življenja.

Ta primer, ob katerem si zna vsak postaviti nešteto podobnih, čeprav drugačnih, nam lepo osvetli čudovito moč, ki jo ima ženino razumevanje za moža in njeno tiho žrtvovanje zanj. Ne samo da v takih tihih žrtvah ljubezen nikoli ne usahne, temveč se celo vžge in razgori tam, kjer je bila precej hladna in

brezčutna. Ne samo da žena s tihim razumevanjem in žrtvovanjem ohranja v zakonu do konca to, kar je bilo spočetka, temveč ustvarja z nič celo tisto, česar prej sploh ni bilo — ljubezen.

DRAT

Ne samo žena in mati

Gospa Milena se zamišljeno igra s prazno skodelico na mizi. Dalj časa jo že opazujem. Zdi se odmaknjena družbi, predani nevažnemu klepetu, ki se navadno razvije, dokler ni zbrana večina gospa. Skušam si predstavljati, kaj se ji suče po glavi pa ne pridem na jasno. A eno gotovo vem: za snov razgovora danes ne bomo v zadregi. Prepričana sem, da je vzrok njene zamišljenosti trud, kako dati pravo obliko problemu, ki bi ga rada pojasnila.

Nenadoma položi skodelico precej trdo na mizo. Nekaj gospa jo začudeno pogleda. Brez posebnega uvoda spregovori, skoraj nekoliko nestrpno:

„Ko smo bile zadnjič skupaj, smo govorile o ženah, ki po poroki zanemarijo svojo zunanost, se na zunaj zapuste. Gospe moje, ali ni hujše, mnogo hujše, če žena po poroki zanemari svojo notranjost: svojo dušo in svojega duha?“

Za hip obstane. Zdi se, kot bi jo ti prvi stavki stali mnogo napora. Pogleda po navzočih. Čeprav je bil zadnji stavek izrečen v obliki vprašanja, se nobena gospa ne zgane. Vprašujoče jo gledajo in pričakujejo nadaljnjih besed. Gospa Milena gre globoko po sapo in nadaljuje:

„Oprostite moji prvi zanesenosti. Toda od našega zadnjega snidenja mi roji ta misel po glavi. Mogoče zato, ker sem v življenju srečala toliko žena, pri katerih sem morala nehotе primerjati, kaj so bile, kaj so obetale, česa so bile sposobne, s tem, kar danes so: poročene žene, matere — in? Rekle boste: ali ni to dovolj? Ne, ni dovolj. Če ti je Bog dal talente in sposobnosti za kaj več, bo o njih terjal odgovor. Če ti je Bog dal sposobnost prijetnega, lahkega govora, pa je tvoj odgovor vedno negativen, kadar te prosijo za predavanje tu ali tam — je tvoj talent zakopan in težak bo tvoj odgovor. Če imaš dar pisanja, nastopa, imaš organizacijske sposobnosti, pa jih ne izrabljaš, so zakopani talenti. Še in še bi lahko naštevala. Pa bo katera od vas rekla, saj nimam nobenih posebnih sposobnosti. Redke so osebe, ki jih imajo. Prav z vsako sposobnostjo lahko služiš družbi, če ji jo staviš na razpolago.

Prav v tem grmu navadno tiči zajec. Bolj enostavno je namreč reči nimam

sposobnosti, kot pa: to delo bom pa prevzela jaz, ker sem ga sposobna opraviti. Delo za skupnost ni prijetno, še manj hvaležno. Je pa potrebno in tudi žene od njega nismo izvzete. Dolžnost vsake žene je, da talente in sposobnosti, ki jih je Bog dal, ne samo uporabi, ampak kot dobri oskrbnik v sv. pismu razvija in izpopolnjuje in jih postavi v službo bližnjemu. Ne bom rekla, da ji bo tako življenje lažje, gotovo pa lepše in mirnejše v zavesti, da je izpolnila svojo dolžnost.“

Po tem, skoraj bi rekla rotnju, je dolgo vse tiho. Zdi se mi, da si marsikatera od navzočih sprašuje vest.

M. R-ova

Staršem ob začetku šole

Kadar majhnega otroka vprašamo: „Čigav si,“ se zasmije in odgovori: „Atov, mamin in Bogkov.“ Ne da bi razumel, pove s tem veliko resnico, da je lastnina božja in lastnina staršev.

1. Zato imajo starši nad otroki oblast in pravico jih vzgajati. Te pravice jim nihče ne more vzeti. Iz oblasti pa izhaja tudi dolžnost: skrbeti za otrokov telesni, duševni in duhovni razvoj.

K temu spada tudi verska vzgoja. Prvi kateheti so starši. To pravico in dolžnost staršev Cerkev izrecno priznava in poudarja v svojem Zakoniku, kjer pravi, da je dolžnost skrbeti za versko vzgojo otrok kar najtežja vestna dolžnost staršev, torej dolžnost, ki nalaga staršem veliko odgovornost v vesti; kdor bi je ne spolnil, bi se težko pregrašil. V stoletjih, ko ni bilo za vse šol, so cele rodove versko vzgojili samo starši in jih dobro vzgojili. Razvoj cerkvenega in svetnega šolstva v novejšem času vzgojne dolžnosti staršem sicer olajšuje, a jih ne more nadomestiti. Tako tudi duhovnik pri verouku ne more zadostno nadomestiti tega, kar so morda starši zanemarili. Družina položi vzgoji temelje in otroka močneje oblikuje za življenje kakor vzgoja v šoli in tudi pri verouku. — B. sl. Slomšek je modro dejal: „Prvo seme poučenja staršev najgloblje pade, najdalje ostane in najlepši sad rodi.“

- Zelo velika in usodna zmota je, če starši pravijo: „Ko bo otrok odrasel, se bo že sam odločil, da bo veren ali da bo živel brez vere.“ Kar je v otroških, predšolskih letih zanemarljivo, se ne da več popraviti. Ko začne otrok hoditi
- k verouku, mora že nekaj vedeti o Bogu in že znati nekaj moliti.

Oče in mati morata otroka versko vzgajati že v prvih letih življenja. Razume se, da jim ni treba namerno in vsiljivo otroka poučevati, temveč se

morajo priložnostno z otrokom pogovarjati o Bogu, ki je naredil rožice in živalce, in o Jezusu, ki je za nas umrl na križu. Mati naj že majhnega nauči sklepati ročice in se tako Bogu zahvaljevati, ko nam daje vsakdanji kruh. Nauči naj ga križa in prvih molitvic. V hiši naj se ohranijo krščanske navade in vsa družina naj doživlja praznike, tako se bo otrok vključil v versko življenje.

To je neprisiljena in najlepša družinska verska vzgoja, ki je nihče, niti katehet, ne more nadomestiti. Katehet jo bo samo spopolnil, posebno z verskim poukom.

2. Ko otrok pride k pameti, ga starši pošljejo k verouku. To so dolžni v vesti. Kdor bi za verski pouk svojih otrok ne poskrbel, bi v važni stvari ne spolnil božje volje in zapovedi.

Pa ni zadosti, da hodi otrok k verouku le do prvega obhajila in do birmo. Tudi ni prav, da gre isto leto k prvemu obhajilu in k birmi, že zato ne, ker se ne more v enem letu zadostno pripraviti za prvo spoved, prvo obhajilo in še za birmo. Do birmo je otrok poučen le v osnovnih resnicah in še ta pouk je otroškim letom primeren, za življenje odraslega pa nezadosten. Na tem otroškem znanju mora zidati nadaljnji pouk. Zato je treba otroka pošiljati k verouku do konca šolanja.

- Delo kateheta morajo starši podpirati. Mati naj otroka opominja na redno
- molitev in z njim moli ter rada z njim tudi zapoje. Oče naj zvečer nekaj
- časa posveti svojim otrokom, z njimi lista in bere v veroučni knjigi ter se
- z njim pogovarja o tem, kar so se pri verouku učili. Katehet bo starše rad
- obiskoval in na ta način skupno vzgojno prizadevanje utrjeval.

V času, ko otrok hodi k verouku, se mora navaditi na redno župnijsko božjo službo in se tako vključiti v redno župnijsko versko življenje.

3. Leta doraščanja so najbolj važna. Takrat mora doraščajoči otrok začeti iz lastnega spoznanja in prepričanja zavestno živeti po veri. Sam mora vedeti, da je treba moliti, iti vsako nedeljo k maši in često k spovedi in obhajilu. Če se doraščajoči upira, da bi šel k maši, je to navadno dokaz, da je bila njegova vzgoja ohlapna in pomanjkljiva. Starši morajo biti pri vzgoji doraščajočih dosledni, pa zraven dobri. Otrokovim nagnjenjem k površnosti, celo k lenivosti, in njegovim čutnim željam ne smejo popuščati. V tem času je posebno važno, da ne puste otroku vse brati, kar dobi v roke, in ne gledati vsakega programa na televiziji.

Sv. Janez Zlatousti je govoril staršem takole: „Če vam je Bog podaril otroke, vam je zaupal velik zaklad. Pomislite, kako skrbno jih morate varovati, da vam jih kdo ne iztrga. Po krstu vam jih je vrnil čiste. Zavedajte se, kako skrbno se morate truditi, da jih take ohranite. Vaša naloga je, da jih dobro vzgajate, zakaj vaši in božji otroci so.“

Slovenski škofje

Za MLADINO

PASTEUR V PARIZU - JAZ V BS. AIRESU

Ganljivo je brati v življenju slavnega francoskega kemika Ludovika Pasteurja (1822—1895), kateremu se svet zahvaljuje za zdravilo proti steklini, kako si je že kot mlad dijak za svoje življenjsko geslo postavil latinske besede: *Per vias rectas*, po ravni poti — do cilja. Po tem pravilu se je ravnal vse življenje.

Ko je tudiral v Parizu, so ga zaskrbljeni starši večkrat svarili pred zapeljivo nenaravnostjo tega nevarnega velemesta. Sin pa jim je odgovoril: „Pariz ni nič nevarnejše mesto kakor vsak drug kraj, če se človek samo za to zanima, kar je njegov cilj. Zapelje samo tistega, ki nima močne volje.“

REŠITEV UGANKE IZ MARČNE ŠTEVILKE:
Od leve na desno — 1. vrsta: Sukarno, Castelo Branco, U Thant, Franco, Duvalier; — 2. vrsta: Kosigin, Breznev, Erhart, Castro, Illia; — 3. vrsta: Nasser, Johnson, De Gaulle, Mao-Ce-Tung, Frei.

Kako opravljaš svoje delo?

1. Kaj storiš, kadar imaš več opravkov: ali vselej začneš z najbolj težkim, da se ga takoj znebiš?
2. Ali si nezmožen dolgo se sončiti v skoro popolni negibnosti?
3. Ali si eden tistih ljudi, ki jim prijatelji pravijo: „Ti, ki vse veš, kaj moram storiti v tem ali drugem primeru?“
4. Ali gojiš vsaj od časa do časa kak šport skozi vse leto?
5. Če se ti dogodi kaj neprijetnega, kaj storiš? Ali se spraviš mrzlično h kakemu delu, da pozabiš na neprijetnost?
6. Ali si hiter v svojih stvareh?
7. Ali imaš na počitnicah vedno kaj na programu?
8. Če si zaželiš kaj skoro nemogočega ali vsaj zelo težkega in ali skušaš tisto na vsak način doseči?
9. Ali imaš željo čim prej končati s šolo, da bi začel delati?
10. Ali navadno dosežeš, za kar se odločiš?
11. Ali te težave podžigajo k delu?

12. Ali si nepočakam?
13. Ali so ljudje akcije zate bolj koristni za človeštvo kot modrijani?
14. Ali se ti zdi, da je vztrajnost zelo važna?
15. Ali ti je težko razumeti razloge, zaradi katerih neki moški ali neka ženska zapusti življenje, da vstopi v kontemplativni red?
16. Ali se ti zdi, da se pogovor „Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!“ vsak dan uresničuje v tvojem življenju?
17. Ali imaš vtis, da čas prehitro teče in da ne bo tvoje življenje nikdar zadosti dolgo, da bi naredil vse, kar hočeš narediti?
18. Ali ti je včasih zgodaj vstati?
19. Ali ti je včasih na počitnicah narediti vrsto načrtov za takrat, ko se boš vrnil v mesto?
20. Ali občutiš veliko osebno zadoščenje, kadar se ti posreči premagati neko oviro?

Glej odgovore ne strani 235.

Uganke:

Nekdo je prodajal balončke. Najprej je prodal polovico vseh balončkov pa še pol balončka. Potem je prodal polovico balončkov, ki mu jih je ostalo, pa še pol balončka. Končno je prodal še tisti zadnji balonček, ki mu je ostal. Koliko balončkov je imel skrajja?

Kaj pomeni ta-le stavek: Tudi suhu kurium?

Učitelj je dal učencem ta-le problem: Dve kokoši in pol zneseta v dveh dneh in pol dve jajci in pol. Koliko jaje znesejo štiri kokoši v treh dneh?

Učenci problema niso znali rešiti. Pa je on povedal odgovor: Če dve kokoši in pol znesejo v dveh dneh in pol dve jajci in pol, je to isto, kot če ena kokoš znese v enem dnevu eno jajce. Torej znesejo štiri kokoši v treh dneh dvanaest jajc.

Ali je imel učitelj prav?

Živel je tako skromno, da je še denar prihranil in ga pošiljal staršem. Oče mu je pisal, da bi ta denar pač lahko zase porabil.

Na koncu pisma mu je oče zapisal: „Malo staršev je tako srečnih, da bi lahko svojemu sinu v Pariz tako pisali. Zadovoljen sem s teboj bolj, kot ti to morem izraziti.“

Le tako razumemo, zakaj se je Pasteur (po leg nadarjenosti, jasno) dvigal od uspeha do uspeha. Ko je bil star 26 let, je bil že profesor kemije, 41 let star je postal član akademije znanosti in z 69 leti član francoske Akademije znanosti, eden izmed enainštiridesetih „nesmrtnikov“.

Ta zgled je zgovoren dokaz meni, in Andreju, in Minki in Anki in hodim, ali po velemestu vsem, da ni važno, kje ali po gorski vasi, ali po močvirju ali po cvetnem polju. Važno je samo to: kdo hodi in kako hodi — z močno voljo, pa z mislijo na plemenitost, na Boga, s pomočjo molitve in zakramentov.

SEM SREČEN SAM S SEBOJ?

„Prvi dokaz zdravega duha, mislim, da je, če se kdo lahko v miru bavim sam s seboj.“

„Nikjer ni, kdor je povsod.“

„Modri je sam s seboj zadovoljen.“ (Seneka)

DAVNO, DAVNO... IN DANES!

Stoletja pred Kristusom so rekli (pitarorejci — modreci):

„Nikoli ne zaspi, preden nisi po vrsti premislil vseh dejanj tistega dne! Kaj sem zagrešil? Kaj sem naredil, česa nisem napravil, kar bi moral napraviti? Če si naredil zlo (greh), se kesaj; če dobro, bodi vesel.“

DELO — ŠTUDIJ — PISARNA

Za delo smo rojeni.“

Ciceron

„Delo ni sramota, sramota je le brezdelje.“ Heziod

Brezdelje je nekaj žalostnega.“ Thales

„Delaj čeprav si bogat.“ Thales

„Sramotno je, izmikati se bremenu! Bóri se

Anketa

Kaj misli mladina med sedmim in dvanajstim letom o naših krajevnih domovih; kam zahaja in zakaj?

Naslednja razpredelnica nam pokaže, kako so odgovorili anketarji na vprašanje: „Kateri Dom mi je najbolj všeč?“ Odgovori, ki so prišli iz krajev, ki niso v neposrednem vplivnem področju kakšnega doma, so vpisani posebej, tako, da moremo sklepati po njih deloma tudi na širino vplivov izven domačega kraja.

Razpredelnici niso dodani odstotki, ker odgovorov ne smemo primerjati med seboj. Jasno je namreč, da imajo kraji z večjim številom otrok tudi več odgovorov in zato tudi več glasov za svoj „dom“. Razpredelnice torej ni jemati kakor da bi bila tekma med domovi, temveč moramo ceniti vsak podatek individualno — kot analizo enega samega doma in okrožja.

Ime doma ki mi je všeč	Odgovori iz domačega okrožja	Ostali odgovori	Skupaj
Adrogue	—	1	1
Capital (Slov. hiša)	2	17	19
Carapachay	10	0	10
Morón (Pristava)	36	3	39
Lanús	40	0	40
Ramos Mejía			
(Slomškov dom)	20	1	21
San Justo (Naš dom)	21	1	22
San Martín			
(Slovenski dom)	50	17	67
Nobeden	0	16	16

Odgovorilo na to vprašanje 235 77%

Ni odgovorilo na to vprašanje 71 23%

Vseh anketnih listov skupine B 306 100%

Na vprašanje **zakaj** je kak dom všeč, najdemo naslednje odgovore:

Slovenska hiša: mi je všeč: Ker je dvorana (2 mnenji), ker so lepe igre (7), ker govore slovensko (2), ker je naš skupni dom (1), ker je šola (1);

mi ni všeč: „...so mi všeč domovi, razen Slovenske hiše.“ Na žalost anketar ne pove zakaj.

Carapachay: Mi je všeč, ker hodim v šolo (4), ker je blizu (2), ker imam prijatelje (1).

Morón: Mi je všeč, ker je tam moja šola (12, ker je blizu (6), ker je veliko prostora za igre (3), ker je šport (1), ker imam prijatelje (1).

Lanús: Mi je všeč, ker hodim v šolo (3), ker imam blizu šolo, igrišče, cerkev (1), ker poznam vse otroke (2), ker je blizu (2), ker je veliko prireditelj (1).

Ramos Mejía: Mi je všeč, ker hodim tja na tečaj (2), ker je največ mladine (1), ker nas lepo učijo (1), ker se tam igram (1).

San Justo: Mi je všeč, ker je blizu (7), ker je domače (2), ker imamo sobo (2), ker so igre (2).

San Martin: Mi je všeč, ker je šola (3), ker ga najbolj poznam (1), ker je orkester (1), ker je šport (1).

En anketar pravi tudi, da sta mu všeč „Naš dom v San Justu in Slovenska hiša na Ramón Falconu „oba skupaj“, pa tudi ta ne pove zakaj; škoda.

Če ne upoštevamo odgovorov, ki so vsebinsko indiferentni, kakor na primer: „Mi je všeč, ker je blizu“, bomo iz preostalih videli, katere vrednote pritevajo naše mlade šolarje na svoj krajevni dom.

Hodiš k nedeljski slovenski sv. maši?

„Ne“, je odgovorilo	72 anket., kar je	33%
„Da“, (en- do trikrat mes.)	100 anket., kar je	33%
„Da“, (tedensko)	108 anket., kar je	35%
Ni odgovorilo	anket., kar je	8%
		100%

To vprašanje nekako dopolnjuje prejšnje. Obe skupaj nam podajata sliko o odnosu mladih anketarjev do organizirane skupnosti, ne v teoriji, temveč v praksi: koliko jo potrebujejo in koliko žive iz nje.

Kaj pa zabava!	Odgovori	%
TV: Ne gleda	166	54
TV: gleda od 1—10 ur tedensko ..	85	28
gleda več kot 10 ur tedensko ..	36	12
ne odgovori	19	6

s poklicem, ki si ga sprejel!“ Seneka

„Naj ne mine dan brez dela.“ Markus Aurelius

„Kakor boš sejal, tako boš žet.“ Ciceron

„Polovico dovrši, kdor začne: bodi torej pаметen in začni!“ Horac

KRISTUS VABI V BOJ

Učite se od mene, ker sem krotak in iz srca ponižen!

To je njegovo bojno geslo:

- pojdite v boj proti materializmu z evangelijskim ubožtvom;
- borite se proti užitkom življenja z dosledno čistostjo;
- proti napuhu sveta boste zmagali z vdanostjo in pokorščino moji volji.

MATI — NAJBOLJŠI PREVOD

Razgovarjali so se o prevodih sv. pisma. Šlo je za to, kateri prevod je najboljši.

Mlad fant se oglasi: Po mojem mnenju je najboljši prevod tisti, ki ga je napravila moja mati. Sv. pismo je prevdla v življenje.

MALENKOST +

MALENKOST =

VELIČINA

Sv. Avguštin je tako zacenil naše življenje: „Majhno je majhno, a biti zvest v malem je nekaj velikega.“

VOJAKOV TROJNI KRIŽ

Zgodilo se je med prvo svetovno vojno v zasilni vojaški bolnišnici. Poklicali so župnika, da naj pride k nevarno ranjenemu podčastniku. Prepeljali so ga s fronte in je želel prejeti zakramente.

Ranjenec se je župnika razveselil, ko ga je zagledal.

„Gospod župnik!“ je dejal, „ko sem bil poklican v vojsko, sem si želel priboriti ‘železni križec’ kot znak junaštva. Ko sem bil prvič ranjen, me je rešil ‘Rdeči križ’. A sedaj, ko mi ne zdravniki ne bolniške strežnice ne morejo pomagati, se moje oči obračajo v križ na steni. Vem in upam, Kristus je na križu umrl tudi zame...“

(večina iz krajev, kjer ni TV)		Odgovori	%
Skupno		306	100
Kino:	Ne hodi	251	82
	obiskuje do dvakrat mesečno	30	10
	obiskuje več kot dvakrat ted.	6	2
	ne odgovori	19	6
	Skupaj	306	100
Šport:	Se zanima zanj	161	53
	ne goji športa	45	14
	ni odgovorilo	100	33
Skupaj		306	100

Športne panoge po priljubljenosti: Ker je nekaj anketirancev navedlo, da goji več športnih panog, je vsota glasov v tej razpredelnici večja od števila otrok, ki so odgovorili, da se za šport zanimajo.

	Odgovori	%
Nogomet	63	35
odbojka	26	14
atletika	23	13
(navadno ni pojasnjena specializacija)		
plavanje	13	7
ping-pong	11	7
smučanje	4	2
tenis	3	2
šah	3	2
kolesarjenje	3	2
igre z žogo	31	17
Skupno	180	100

Igre z žogo smo dali na zadnje mesto, ker verjetno še ne predstavljajo resnega športnega zanimanja, so neke vrste „indiferentni“ odgovori, ki se utegnejo razviti v to ali ono smer.

Kar je pri stvari vredno posebne opombe, je dejstvo, da se 33% anketarjem ni zdelo vredno odgovoriti na vprašanje o športu, — kar jasno kaže, da nimajo smisla zanj, morda še manj kakor tisti, ki so zapisali, da ga ne goje. Če dodamo, tej skupini še odgovore, ki smo jih preje označili kot indiferentne, dobimo naslednjo sliko:

Za šport se aktivno ne zanima:

- 33% ki niso odgovorili,
- 14% po lastni izjavi,
- 9% (17x53) ta procent predstavljajo indiferentni odgovori v celoti.
- 56% torej skupno od vseh anketirancev med 7 in 12 letom.

Ob tem dejstvu športne indiferentnosti, prav kakor ob ne najbolj idealni „lestvici priljubljenosti“ za posamezne športne panoge, bodo našli hvaležno polje za udejstvovanje ne le domovi, organizacije in društva, temveč tudi starši, ki morajo vzgajati otroka tudi za pravilno porabo prostega časa. Pravilno razmerje do športa je gotovo važen del te vzgoje.

Pod to poglavje bi spadalo seveda tudi vprašanje o glasbi, petju, o „hobbiju“, pa jih na žalost nismo vključili v anketo in tako ne vemo, če gornjih 56% ne kaže ob pomanjkanju športnega zanimanja, morda nagnjenje za drugačno aktivno uporabo prostega časa. Verjetno to sicer ni, a je vendar mogoče. Tudi to polje je odprto in hvaležno čaka ljudi, ki bodo pomagali razvijati mladini čut za gojenje osebnih darov, ki nimajo neposrednega stika z bodočim poklicem, a pomagajo k harmonični rasti mlade osebe. Mladinski orkester v San Martinu, pod vodstvom g. Pavšerja, in počitniški tečaji so zgled kaj in kako... Bog jim daj posnemovalcev.

Žarko

Odgovor:

Če je pritrdilnih odgovorov v tej skupini mnogo več kot v skupinah prejšnjih števil DŽ, si bistveno aktiven značaj. Znaš se postaviti v stvarni položaj, reševati težave, biti energičen in učinkovit. A pazi, da ne boš postal materialist. Vedno si vzemi dovolj časa za premislek.

Če je pritrdilnih odgovorov malo, si gotovo pasiven značaj. Ta pasivnost more izvirati iz majhnega cenjenja osnovnih dobrin ali iz lenobe. Vendar je boljše usmerjati dogodke, kot dati se jim voditi.

PRIJATELJI,

ODPUŠČENO MI JE!

Francoski spreobrnjenec Retté je priznal, da se je nepopisno bal, ko se je bližal spovednici. Ko je pa opravil dobro spoved, skoraj ni mogel verjeti, zakaj je tako srečen in sproščen. Ne prestando si je ponavljal: „Odpuščeno mi je; vse mi je odpuščeno.“

VIR NEKALNEGA

VESELJA

Tomaž Kempčan pravi: „Če je sploh veselje na svetu, ga ima človek, ki je čistega srca. Če je moja vest mirna, bo tudi moje srce veselo.“

SPOŠTOVANJE IN
SKRB ZA STARŠE

V 3. poglavju Sirahove knjige berem:

„Z dejanjem in besedo spoštuj svojega očeta, da njegov blagoslov pride nadte!“

„Moj sin, podpiraj svojega očeta v njegovi starosti, ne žali ga, dokler živi!“

„Kdor zapusti očeta, je kakor bogokletnik, in kdor razsrdi svojo mater, je preklet od Gospoda.“

Kdaj naj molim? Čas hiti, vse teče, velemesto drvi, v pisarni, v tovarni, v šoli ura spodriva uro. Dan je tako kratek! In vendar tako dolg: ima 1440 minut. Če jih porabim 60 za molitev, mi jih še vedno ostane 1380! A kako daleč sem od ene ure molitve na dan! Stopil bom znova v razgovor z Očetom in Prijateljem in z Duhom moči, stopil bom k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost.

VSAJ ENKRAT

NA MESEC

Francoska pisateljica Madame Staël (1766—1817) ni zgledno živela in pisala ni samih npravnih stvari. Ni se čutila srečno. Bila je protestantske vere. Nekoč je pa rekla: „Ne vem, kaj bi dala, če bi mogla iti v katoliško spovednico.“

Kjerkoli, bodisi v tihi, skriti spovednici stolnice ali v odprti, preprosti spovednici zasilne kapele, važno je, da grem pogosto k spovedi, vselej kadar je potrebno, vsaj enkrat mesečno.

DNEVNIK ANE MARIJE

Petek, 20. februarja.

Pogrešam prijateljico Francko. Danes ni prišla v šolo, ker je morala k zdravniku. Pisala sem ji pismo in ga vrgla v nabiralnik.

Predno bom šla spat, bom molila zanjo.

Sobota, 21. februarja.

Ko smo se vračale iz šole, smo srečale grupo fantov, ki so nas zadnjič pozdravili.

„Dober dan, gospodične.“

Irena in jaz sva jim odzdravili.

„Ve ste z učiteljišča?“

„Da, in vi?“

„Iz tehnične šole.“

Pogovor se nam je ustavil. Zavedala sem se, da sem rdeča kot paradižnik. Oh, če bi nas videl kdo poznanih, če bi nas videla mama. Gotovo bi rekla, da se za mlade deklice ne spodobi, da se ustavljajo po cestah in govorijo s fanti. Pa navsezadnje nismo storile nič slabega. Irena je rekla, da se bo pozanimala, kako je fantom ime.

Nedelja, 22. februarja.

Kakšno veselje. Prejela sem pismo moje drage prijateljce Marije Roze. Piše mi:

Moja mala filozofinja!

Ne veš, kako sem ti hvaležna za tvoje pismo in vse novice. Sprašuješ me, kaj sodim o tvoji prijateljici Ireni. Čeprav jo tvoja mama sodi strogo, sem prepričana, da je poštena deklica in ima mnogo dobrih lastnosti. Ne strinjam se popolnoma z vsem, kar dela, in njena prevelika želja po svobodi me nekoliko skrbi. Ohrani si njeno prijateljstvo, pomagajta druga drugi.

Moja draga Ana Marija, ne veš, kako si neumna, ker se sramuješ, da si deklica. Naravno je, da včasih zavidaš fantom njihovo svobodo, ker smejo

uganjati neumnosti, ki ne pristojajo deklicam. Polagoma boš odkrila, da tudi me hranimo veliko bogastva, ki ga fantje nimajo. Velik nesmisel je primerjati fanta in deklico, kdo več pomeni. Bog ne dela razlike, kar se tiče njune vrednosti. Različne so njune telesne in duševne zmožnosti, ker ju je On tako ustvaril in želi, da se med seboj dopolnjujeta v zakonu.

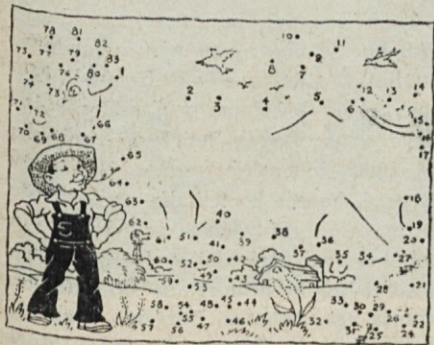
Bog je pripravil tvoje telo za materinstvo. Pogledaj Ana Marija. Najlepše v stvarstvu je, da je Bog tako cenil in zaupal človeku, da je hotel z njim deliti svojo stvariteljsko oblast. Večkrat misli, moja dobra Ana Marija, da bo morda nekoč v tvojem telesu iz tvoje lastne krvi rasel otrok, bo živel in bo tvoj otrok. Ni to nekaj čudovitega? Zdi se mi, da je to več, kakor graditi poslopja in mesta ali umetne satelite. Stvariteljsko moč je Bog zaupal možu in ženi.

Spoštuj skrivnost življenja. Kadar srečaš ženo v blagoslovljenem stanju, zmoli zanjo in za njenega otročička Zdravo Marijo.

Ohrani se čista in nedotaknjena moja draga Ana Marija. Dovolj, da te objamem, moja deklica, lep pozdrav

Marija Roza.

Prekrasno. Hvala lepa, draga Marija Roza. Sedaj pač razumem, seveda razumem. Kako čudovito je vse to.

LJUDJE SO BLAZNI

Francoski pisatelj Chateaubriand (šatobrián) umira. Je v času revolucije l. 1848. V populčnem boju v Parizu se sliši pokanje puški in grmenje topov, hkrati pa kričanje in vpitje množic.

V takem stanju pokličejo k bolnemu pisatelju duhovnika, da ga pripravi na prejem zakramentov. Ko pisatelj bolnik zagleda duhovnika z Najsvetejšim, ves ganjen pravi:

„Ljudje so blazni. Kralja odstavljajo. Tebe, Kristus, pa ne morejo odstaviti. Saj pravimo v veri: 'Njegovemu kraljestvu ne bo konca!'“

Marko opazuje. Odkril je zanimivost, ki je zame še skrivnost.

Če številke povežem po vrsti z eno samo črto, bom tudi jaz deležen Markovega zadovoljstva.

Kaj je odkril Marko in kaj se skriva meni?

Pasijonske procesije, igre in podobno

Pasijonske procesije so vodili in deloma tudi besedila sestavljali predvsem beraški redovniki sv. Frančiška in kapucini. Največ so se vršile na Veliki četrtek in petek, nekatere tudi druge dni v postu. Režije, kakor bi danes rekli, so bile v rokah redovnikov in raznih bratovščin.

Prva igra

Časovno prvo pasijonsko procesijo so imeli v Ljubljani. Povod za njen nastanek je bila zaobljuba ljubljanskih trgovcev zaradi kuge, ki je razsajala na koncu 16. stoletja. Priprave so bile precej dolgotrajne in prva zadevna procesija se je vršila šele l. 1617. Značaja te procesije je bil spokorniški. Prihajalo jo je gledat tudi mnogo deželanov vse od Vrhnike, Polhovega gradca, Komende, Šmarja. Vršila se je v nočnih urah, prizori so se odigrali deloma na nosilih, deloma na vozovih, deloma peš in na konjih. Iz l. 1713 je ohranjen tiskan spored procesije. Šla je iz kapucinske cerkve, ki je bila na današnjem Kongresnem trgu, obšla skoraj vso Ljubljano in se potem vrnila v kapucinsko cerkev. V procesiji so nosili nekateri križe, drugi so se bičali. Vseh skupin je bilo 23 in so se pomikale v sledečem redu: Prvi greh v raj, zmaga smrti, zmaga hudičev, Oljska gora, Sprevod s Kristusom, Bičanje, Kronanje s trnjevo krono, Kristus pred Pila-

tom, Križanje, Pietá, Božji grob. Vmes so bile tudi še nesvetopisemske skupine. Razmeroma močna je bila razsvetljava, v procesiji je bilo mnogo petja in godba. Jude npr. so morali postaviti Krakovčani. A razni sodelujoči so se s časom pričeli braniti hoditi s procesijo, deloma so se pričeli sramovati v njej nastopati. Zato in zaradi drugih nerednosti je cesarica Marija Terezija prepovedala procesijo, dokončana njena prepoved pa je izšla l. 1778.

V Kranju je procesijo organizirala roženvenska bratovščina prvič l. 1730, a vršila se je tudi že prej, saj je že l. 1674 škof Rabatta grajal obnašanje našemljenih hudičev. V sprevodu je bilo 15 skupin. Ker se je procesija spet popačila, je kmalu prenehala. — V Novem mestu so vodili kapucini takšne procesije med leti 1658 in 1786.

Procesija v Škofji Loki

Najbolj znana je procesija v Škofji Loki, ker je ohranjeno njeno slovensko besedilo. Sestavil ga je p. Romuald Marušič, ki je bil doma v štandrežu pri Gorici. Besedilo iz leta 1721, obsega nad 1000 slovenskih verzov. Bilo je v procesiji, katero so nekako organizirale posamezne bratovščine rokodelcev in okoliške vasi, trinajst prizorov. Vasi, ki so oskrbele prizore, so bile Reteče, Gorenja vas, Žabnica, Dorferji, Črngrob, Peven, Moškrin, Zminec, Bodovlje, Stari

dvor, Virmaše, Gosteče, Pungart, Hoste, Trnje, Vešter, Suša, Trata, Fara, Vinkeľj. Posamezne vasi so hodile dolgo pred procesijo k p. Romualdu, da jih je gladko naučil besedilo. V kapucinskem samostanu so bile tudi shranjene obleke, 278 po številu. A razen kostumiranih igravcev so bili še razni križenosci, bičarji in puščavniki. Prvič je šla procesija iz kapucinske cerkve l. 1715, torej šest let pred nastankom Romualdove pesnitve. Na čelu je koral vodnik v rdeči kuti s palico in zve-

zdo. Za njim je jahala smrt na belem konju. Nato je šel mož v črni kuti s veliko črno zastavo v roki. Prvi prizor je predstavljal Adamov greh. Sledil je mrtvaški ples in hudič, ki vodi v pekel pogubljeno dušo. Potem je prišel sprevod apostolov, ki so vzklikali Hosana na čelu jezdečemu Kristusu. Voz s prizorom zadnje večerje sta vlekla dva konja. Na nosilnici se je vršil prizor na Oljski gori. Sledila so tri nosila s prizori Bičanja, Kronanja s trnjevo krono in Zasramovanja. Tudi sodbo pred Pi-

Procesija v Sloveniji

latom so nosili na nosilnici. Potem je prišel pravi Križev pot; farizeji so bili v črnih pokrivalih, med množico Judov sta stopala tudi oba razbojnika in potem Kristus s križem. Veliki voz se je peljal s tremi križi; pod križi so stali Mati Božja, sv. Marija Magdalena, sv. Janez, alegorija Ljubezni in personifikacije štirih tedaj znanih delov sveta Evrope, Azije, Afrike in Amerike. Na posebnem nosilu so nosili prizor Sočutne, Pietá pod križem. Božji grob je nosilo štirinajst meščanov v rdečih kutah, častno stražo je tvorilo šest mestnih svetovavcev v črnih plaščih in s svetilkami v rokah. Za tem zadnjim prizorom so hodili duhovščina, muzikantje in ljudstvo. Škofjeloške pasijonske procesije so prenehale l. 1764, torej pred dobrimi dvesto leti.

Prireditev v Tržiču

Nekako med pasijonsko procesijo in pasijonsko igro je bila prireditev v Tržiču. Po svojem spominu iz otročjih let in pripovedovanja še starejših ljudi jo je l. 1859 opisal zgodovinar Peter Hicinger, ki je bil rojen l. 1812. Prireditev se je vršila na Veliki petek v slovenskem jeziku. Na gornjem trgu se je vršil prizor molitve na vrtu. Na glavnem trgu, kjer so imele hiše balkone, je bila sodba pred Pilatom, na drugem koncu trga na nekem gričku pa Križanje. Hicinger se je spominjal, da so bili vmes (najbrž za uvod) tudi prizori Adama in Eve v paradizu, Potrpežljivi Job in Zadnja večerja. Nekdo se je spominjal dveh verzov iz prizora z Jobom:

Jobova žena: Job, Job, Job! Ti prosti mož, na gnoju konec vzel boš.

Job: Jobinja, ti preprosta žena, govoriš kot neumnih ena.

Procesija se je torej ustavljala na do ločenih krajih, kjer so se vršili igrani prizori. Hudobni duhovi, pa tudi bičarji so pa delali razne nerodnosti, zaradi katerih so stvar opustili. Potem so nosili le nosila, na katerih so igrali otroci razne prizore; če bi bili na nosilih odrasli ljudje, bi bila pretežka. Še tako je posamezna nosila nosilo po dvanajst in več mož.

Prave pasijonske igre so bile poleg drugih v Železni kapli, v Loki pri Zidanem mostu in v Mariji Gradcu pri Laškem.

L. 1899 je našel koroški zgodovinar, dekan Štefan Singer, tekst igre, ki se je imenovala Komedija od Kristusovega Terplinja. Igrali so jo koncem 18. in v začetku 19. stoletja. Imeli so poseben oder s kulisami. Nastopal je in prizore povezoval poseben napovedovalec. Posamezni prizori so kazali Zadnjo večerjo, Judeža pri Kajfi, kjer je dobil trideset srebrnikov, Jezusovo slovo od Matere Marije, Jezusa z učenci na Oljski gori, Jezusovo ugrabitev, Jezusov odgon k Ani in Kajfu, Bičanje, Kronanje s trnjevo krono, Pilatovo sodbo.

Igra v Loki pri Zidanem mostu

Pasijonsko igro v Loki pri Zidanem mostu je opisal štajerski umetnostni zgodovinar dr. Avguštin Stegenšek. Apostole so igrali fantje, Judeža neki godec. Kostumiranje je moralo biti precej primitivno, kar suknje so oblekli narobe. Na Veliki četrtek se je vršila

Zadnja večerja kar v gostilni. Judež je nato šel k graščaku, ki mu je dal nekaj denarja. Jezusa so pa odvedli v ječo. Drugo jutro, na Veliki petek, so odvedli Jezusa h „Kajfi“, vaškemu rih-tarju, potem k „Pilatu“, grajskemu šli-barju. Odtod so ga vodili pred župno cerkev, kjer so ga kronali s trnjevo krono, mu zavezali oči in ga zasramovali. Naložili so mu križ in odvedli. Dva moža sta šla ob njem in ga mikastila. Med potjo se je pojavil tudi Simon iz Cirene. Prišli so na Kalvarijo — ime griča se je do danes ohranilo — in ga privezali na križ. S Kalvarije so odšli v cerkev, kjer so duhovni peli strašnice (jutranjice), otroci pa so klopotali (ragljali). Proti večeru so šli igravci v gostilno, kjer so zapili, kar je dobil Judež od graščaka. Sploh se je igra izcimila precej v šaljivost in pijančevanje, zaradi česar sta jo graščak in župnik l. 1791 prepovedala.

Do konca 18. stoletja so bile pasijonske igre tudi v Mariji Gradcu. Le sem je prišel sprevod z godbo iz Laškega, tu pa so uprizorili Križanje. Potem je bila služba božja s pridigo v ondotni znameniti cerkvi.

Kapelice križevega pota

V Šmarju pri Jelšah, so znamenite kapelice križevega pota. Že omenjeni dr. Stegenšek piše, da so podobe šmarskega pota trpljenja kakor vzporedno razvrščene ilustracije kmečkega pasijona. Iz tega je sklepal, da so tudi v Šmarju igrali pasijon. Enak sklep utegne veljati še za Celje.

V železnikih so še pred letom 1900

po končanem razlaganju otroci zgrabili kakšnega tovariša in mu naložili križ. V sprevodu so šli do konca vasi, kjer so ga navezali na križ in vpili: „Križaj ga! Križaj ga!“ Ko so ga od križa odvezali, so se razšli. Morda je tudi v tem ostanek kakšne stare pasijonske igre.

Te pasijonske procesije in igre niso po besedilu izrecno ljudsko blago, pač pa so zaradi udeležbe kmečkih igravcev — sem lahko prištejemo tudi ljubljanske Krakovčane — postale izraz ljudskega izživljanja in kakor smo videli, kmečki igravci včasih niso imeli še pravega gledališkega duha, vsled česar so duhovske in posvetne oblasti te vrste „pobožnosti“ rajši prepovedale. Med ljudsko blago so pa od nekdaj šteli delovanje koroških bukvnikov, iz ljudstva izišlih pisateljev, ki so pisali v slogu ljudske govorice. Na Koroškem je že leta 1770 javantiski škof grof Auersperg prepovedal pasijonske igre in da bi prepoved bolj držala, so jim tudi kresijski uradi l. 1802 odvzeli pravico do predavanja. A ko je duh protiljudskega racionalizma popustil, so se takoj oglasili spet bukvniki.

Drabosnjak

Andrej Schuster — Drabosnjak, „ein pauer v Korotane“ je l. 1818 napisal „Komödio od celiga grenkiga terplenja ino smerti Jezusa Kristusa našiga lubiga Gospuda“ po neki nemški predlogi. Njegovi rojaki s Kostanj nad Vrbskim jezerom so jo igrali po l. 1826 vsako leto. Dogodki do obsodbe so se vršili na odru v neki leseni šupi v Kostanju, ki še zdaj stoji. Zadaž za odrom

je garderoba. Imeli so dve vrsti kulis, ene so bile palme, druge stebri. Odru so rekli pinja, po nemški die Bühne. Drabosnjakova igra je imela tudi predigro o Dobrem pastirju in izgubljeni ovci. Ko so bila odigrana še začetna poglavja iz Kristusovega trpljenja, je šel izpod odra sprevod igravcev in gledavcev do nekega grička nad vasjo, kjer se je zvečer igra, sestojeca še iz Križanja in Snemanja, nadaljevala.

Štebenski igravci so igrali pasijon na škocijanski gori pri Bekštajnu. Gostovali so z njim v Bistrici ob Zilji, v Žabnicah v Kanalski dolini in v št. Jakobu v Rožu. — Tretja družba, ki je igrala Drabosnjakov pasijon, je nastala v Tamari vasi pri Lipi nad Vrbo. Gostovali so tudi v Goričah pri Borovljah, v Podklostru in v Čačah v Ziljski do-

lini. A tudi na Koroškem je že pred prvo svetovno vojno star mož potožil: „Čudno, ljudje ne vejo več, kaj nam ta igra predstavlja; smejiijo se in imajo klobuke na glavi.“ Drabosnjakov pasijon so igrali v Kostanjah do l. 1935. Potem pa je neki nemški ali nemčurski učitelj hotel, da bi jo odtlej igrali v nemščini, pa se to ni obneslo in je igra prenehala.

V slovenski Istri (Hrušica, Klanec) so peli pasijon v cerkvi v domačem jeziku. En duhovnik na prižnici je bil evangelist, drugi, navadno župnik, pred oltarjem Kristus. Pilata, duhovnike in Jude so prepevali cerkveni pevci na „labadurju“ (koru). L. 1964 so peli tak pasijon tudi še v Medanah v Brdih.

Matijian Marolt

Z žuljavimi rokami

Eden izmed velikih sodobnih krščanskih moči, Francoz Leon Harmel, je nekoč dejal, da ne more imeti pravega spoštovanja do človeka, ako ne vidi na njegovih rokah žuljev dela. Odkar je v premišljevanju gledal žuljave roke Jezusove, si ni mogel več misliti prave človekove veličine, ako mu ni delo vtisnilo svojega pečata. Delo je brezpogojno potrebno, ako hočemo živeti. Tako nas je Bog ustvaril. Zato s svojim delom Bogu služimo, njegovo voljo izvršujemo, z njim sodelujemo. Delo, pa naj bo že katere koli vrste, ni samo naša dolžnost, delo je tudi naša čast. Kakor se je sam Sin božji na zemlji dan za dnem mučil s trdim delom in tako služil kruh sebi in svoji Materi, tako moramo tudi mi kristjani z delom skrbeti za svoje življenje, za življenje tistih, ki nam jih je Bog izročil v varstvo, in končno za blagor vse človeške skupnosti. Trpljenje in neugodnosti, ki so po izvirnem grehu z delom združene, pa so naš delež Kristusovega križa. Ako jih voljno vzamemo nase, bomo z njimi sodelovali z Jezusom pri odrešenju sveta. Zato bomo še prav posebno vsako jutro darovali Bogu svoje poklicno delo in vneto prosili, da bi delali radi in vse delo zares krščansko pojmovali.

Podrti viharnik

Lesorez: Ivan Bukovec

Bil je že čas za sestanek. Ko sva stopila v sosedno sobico, so bili mladci učiteljsčniki že zbrani. „Točnost, točnost!“ se je obrnil voj Vinko na naju. Bilo je pet minut čez šesto. Hudomušno mu je Janez odgovoril: „Bom pa za 5 minut skrajšal govor, če hočeš tudi drugič za pet minut prej pridem. Sicer se pa tudi zadostila — pokore za prekršek discipline — ne branim — za duše komunajzarske vse rad napravim.“ Sestanek, ki ga je vodil Mravljetov Vinko, je potekal v najlepšem redu. Debata je bila nad vse živahna. Kako

bi tudi ne bila, ko smo pa obravnavali, s čim bi komunistom najbolj zagodli! Vendar smo bolj poslušali kot govorili. Janez namreč nam je dajal zadnja navodila: „V šolo vsi v navadni obleki! Da bo gotovo vsak obsedel, ko bo sirena tulila deset! In ko bodo rdeči molčali, bo najlepša priložnost, da kdo zapeljancem takoj spregovori in jim trobi, dokler jim ne dopove, da je tišina samo rdeča taktika. Na šoli sicer komunistov ni veliko, toda mlačneže s tako akcijo najhitreje in najlažje pridobijo. Zato pa, mladci, vsi na delo! Ne

debatiraj s komunistom, ker je fanatik. Rešuj raje nevedneže in naivneže. Delajte med sošolci vsak v svojem razredu za uspeh in zmago našega načrta. Upam, da si bomo lahko pri prihodnjem sestanku na ta račun lahko marsikatero veselo povedali.“

Sestanek smo zaključili in s smehljajem na ustnah ter z močno voljo odšli na delo vsak v svoj razred.

Janez se je še podrobno pogovoril z Vinkom, o čem bosta za 1. december v razredu ob 10 spregovorila sošolcem. Oba sta se za to doma dobro pripravila.

V šoli je bilo naslednji dan zelo razgibano. Katoliški in rdeči so pridobivali.

1. december. Oba prva odmora je čutiti nemir. Na pisk sirene ob 10. v IV. letniku nihče ni vstal. Razrednik, profesor pedagogike je dal ob glasu sirene s prsti obeh rok dijakom pobudo za vstajanje. Z nižjim glasom je začudeno izsilil iz sebe le: „No!“ Janez in Vinko vlečeta omahljive sošolce za suknjič, da bi ne vstali. Profesor pri katedru nestrpno čaka. „Tako, ko so fantje s štiri minutno zamudo vstali,“ je popisal Mravljetov Vinko, „je nagovoril razred naš fant — bil je to Pavčičev Janez — češ, da se mi ne damo voditi od tistih, ki so v Jugoslaviji pljuvali na naše narodne svetinje in na tisto kar danes sláve.“ „Narodnost je pri vas le krinka,“ je poudarjal, „cilj pa je revolucija mednarodnega komunizma. Toda slovenski narod bo šel preko vas! Zanj ostanete to, kar ste bili vedno: breznarodni elementi in danes že tudi krvavi zločinci, morilci ali njih pomagači. Mi se na komunisti-

čne grožnje ne bomo ozirali! Za svoje delo bomo dajali odgovor slovenskemu narodu, ne pa njegovim izdajalcem. In vi se še drznete govoriti o kolegialnosti, vi morilci in pomagači morilcev! Mi morilec nismo nikaki kolegi!“

Za njim je nastopil Mravljetov Vinko, ki je stoječim fantom pojasnil, da so od komunistov zapeljani. Saj so pred dvema dnevoma izjavljali, da niso za Jugoslavijo, niti za kralja Petra, temveč za Slovenijo pod Sovjetsko oblastjo. V prazninah med govori so učiteljišniki brez strahu rušili molk in jih izpopolnili z raznimi pripombami in glasnim izražanjem: „Tako je!“ Stoječi so imeli med tem sklonjene glave in so iz sramu zares molčali in predčasno sedli. Že po molku je vstal tretji govornik in napovedal fantom, da rdeča zastava, ki je zjutraj visela na Gradu, ni bila Slovenska, niti jugoslovanska, niti slovanska, marveč komunistična.

Podobni boji so bili tudi v drugih letnikih.

Uspeh je bil naravnost odličen. V nadaljevanju Vinkovega govora bomo: „Bodimo pametni in se komunistom naprej zahvalimo, da bi jim bili za vprežno živino“, potem stvarno na podlagi dejstev dokazuje, kako so nas sedli in zakaj so se dali vpreči dijaki večine naših državnih srednjih šol. Le na ljubljanski klasični, novomeški realni in na učiteljišču so dijaki zaradi močne katoliške organizacije — misli dijaško KA — preprečili ali razbili poskus komunističnega molka in dosegli, da je večina fantov obsedela. Janez tovariš piše: „Učiteljišče, nekdam leglo

komunizma, je zaigralo rdečim dijakom in profesorjem tako komedijo, da so si še visoke glave v vrstah OF belile glavo, odkod prihaja reakcija, da se je kot edina srednja šola v Ljubljani celotno uprla njihovim podtalnim ukazom. Upali so, da bo učiteljišče, kakor je kazalo, nositelj in vodnik komunističnih idej med ljubljanskimi zavodi, kot je bilo včasih nositelj protiverskih, liberalnih. Pa so se bridko zmotili. Zato so se lotili drugega sredstva — nasilnega strahovanja. Proglasili so nas za izdajalce slovenskega naroda, čeprav smo bili le sovražniki komunističnih idej, česar pa niso hoteli povedati. Pripravljali so se, da nas obsodijo na smrt kot vsakega, ki ni hotel trobiti v njihov rog.“

„Komunistična propaganda je dosegla 1. decembra svoj višek,“ pravi prijatelj. „Janezova borba pa je prestala svoj prvi ognjeni krst. Stali so komunisti in z molkom manifestirali za Jugoslavijo. Vstal pa je tudi Janez in z njim še Vinko, Tone, Jože in Riko k odločilni javni obsodbi prve komunistične laži, ki je bila uvod v strahotno laž osvobodilne fronte.“

Pogumen in odločen nastop članov KA je 1. decembra razkrinkal najnevarnejšo komunistično krinko: borbo za narodno svobodo. Tako so mladci izvedli ločitev duhov, ustvarili prepotrebno jasnost in dali neopredeljenim in omahljivim možnost, da se odločijo za protikomunistično borbo.

Janezov nastop je mnoge dobre utrdil v borbenem protikomunističnem duhu, nekaterim, ki so rdeči že nanje vplivali, pa je pravočasno odprl oči. Vsem je ugajala Janezova jasnost, pogum in odločnost.

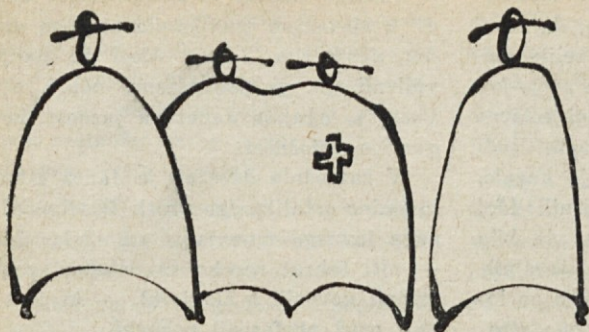
V razrednih debatah je Janez takoj in vedno ostal strogo proti OF. Razrednega javnega mnenja se ni nikdar bal — miti takrat ne, ko so nekateri profesorji govorili o slogi itd. — in je to tudi pred profesorji pokazal.

Sošolec, ki je bil med prvimi vnetimi pristaši OF v razredu in potem navdušen protikomunistični borec, se s hvaležnostjo spominja Janezovega dela proti rdečim. „Četudi je bil majhen, so ga vsi spoštovali. Prvič, ker je bil klen, in drugič, ker je bil nad vse požrtvovalen, deloven in dober.“

1. decem. Minuta organiziranega molka je nastopila in Pavčič je spregovoril. Govoril je ostro, prepričevalno in odkrito. Ko bi ga vsaj tedaj razumeli in takoj videli v OF tisto kar on, bi si prihranili marsikatero razočaranje, mnogotero trpljenje. Mi smo nepoučeni gledali mnogo prelepo in popolnoma diletantsko. Nekateri nismo zapazili ozadja. Šele danes ga razumem in hvaležen sem mu, da je nastopil z jasno besedo, kajti prav zaradi njegovih besed sem tedaj prvič začel primerjati. Mi, ki mu nismo bili blizu, smo ga imeli za otroka — pa je bil mož. To je dokazal s svojim življenjem.“

Ivan Korošec

Evangelij govori na več ko tridesetih mestih o peklu in večni kazni. Ali naj bodo to samo prazne besede, otroško strašilo? — Sveto pismo je božja beseda!

LEME NATARJI

Januar 1946

Študijsko je bil ta mesec precej hud. Tik pred semestrom smo, profesorji hitijo s stvarino, ker so skoro vsakega nepredvidene ovire unesle za kako uro. Pa še elektrika je začela nagajati. Pred svetega Antona dnem ni hotela prav goreti. Le mežikala je, pa še to slabo, da je moral odpasti ves pozno popoldanski študij. Pri snovi nam ni povsem v račun hodilo, za spremembo se pa že da potrpeti.

V Praglio je prišla številka Ameriške domovine, kjer neznan avtor opisuje naše življenje. Pravi, da imamo en sam izvod dr. Odarjevega prevoda cerkvenega zakonika in ima knjiga, ker vsi ne moremo istočasno iz nje študirati, poseben urnik od polnoči do polnoči. „Reveži,“ piše, „se morajo še ponoči učiti, da se zvrstijo.“

Marsikoga je ob branju teh novic

zapekla vest. Kaj ponoči, še podnevi se zakonik dostikrat dolgočasi.

Za telesno delo je poskrbel spet krompir. Treba ga je bilo prebrati in očistiti kali. Ker je kazalo, da ga ne bo dovolj do konca leta, smo ga dobili še od benediktincev 600 kg v zameno za koruzo.

K zajtrku smo začeli dobivati polento. Tedenske hlebce so ustavili.

Vreme je bilo prve dni suho in tla močno pomrznjena. Potem se je začelo megliti in 15. smo dobili prvi sneg, suha suho podlago. Potem je pritisnil jug, zapadlo je še precej snega, tudi deževalo je močno. Držati smo se morali bolj doma, zaradi čevljev. Proti koncu mesca se je zboljšalo in zadnjega je bilo že vse suho, snega nikjer več in sonce je zasijalo kot v pravi pomladi.

Bolezni so precej pritisnile. Kaj več

jega ni bilo, prizadelo je vendar skoraj vsakega, če drugega ne, prehlad. Seveda: danes sonce, jutri sneg, predavalnica topla, sobe mrzle.

Novic od vsepovsod dosti. Močno se je govorilo o spremembah v svetovni politiki in vojni z Rusijo, a je vse padlo v vodo. Novice iz Trsta, s Koroškega, iz Senegallije in Servigliana, iz Rima. Obenem nas stalno informira o položaju v svetu bogoslovcev Nace, ki prihaja enkrat na teden k večernemu odmoru s šopom angleških, ameriških, francoskih, italijanskih in slovenskih časopisov. Ti večeri so že dobili svoje ime: Nace — race.

Ekonom je šel spet v Rim po denar. Vrnil se je z očitno obilnejšo prtljago. Sprva smo ugibali, ko pa je vsakdo dobil kos perila in par nogavic, smo spoznali „obisti in srce“ prtljage.

Profesorju moralke smo pripravili za god podoknico — pred vrati. Zbor je zapel tri pesmi, zastopnik bogoslovcev mu je čestital. Profesor je bil „zelo ganjen ob toliki pozornosti“ in je obljubil „izkazati se“ naslednji dan pri kosilu. Obljubo je držal, s tem pa dal lep zgled, tako upamo, tudi drugim za njihove godove.

Iz Celovca so srečno prišla od škofova dovoljenja za prejem redov. Dolgo so romala, končno so je našla pravi naslov, čast Bogu!

Na dan svetega Zlatoustu popoldne se je vrnil novomašnik Boljka. Priča-

kali smo ga s pesmijo in pozdravnimi besedami, on nam je podelil blagoslov.

Zvečer je vodil litanije, drugo jutro je ponovil novo mašo. Pripovedoval nam je tudi o vseh težavah, ko je od nas odšel k prejemu redov. Čez nekaj dni se je odpeljal v Tunis za kurata v bolnišnico.

Komaj, komaj je še ujel zimo prvi slovenski večer z naslovom Zima.

Bilo je takole: spiritual nas je večkrat vzpodbujal, naj bi organizirali družaben večer mimo prireditev Cilinder kluba nekako bolj literarnega značaja. To zato, da ne bi zamrl v nas slovenski čut, da naših ustvarjavcev ne bi popolnoma pozabili, da bi postali bolj družabno prožni... Tako smo večer pripravili.

Po večerji smo posedli v predavalnici okrog peči in po klopeh. Program je skušal biti čimbolj domač, brez formalnosti. Nekaj proze o zimi, nekaj verzov, nekaj petja. A domačega razpoloženja še ni bilo mogoče ustvariti.

Februar 1946

Prvi dan v mesecu popoldne je nenapovedan pripeljal na dvorišče vojaški ameriški avtomobil. Iz njega je skočil mlad kapetan, kurat Baznik. Brž smo bili okrog avta. Gledali smo svojega ameriškega rojaka, gledali njegovega šoferja in avto, najbolj pa sta nam bila vseč velika zaboja na zadnjih sedežih. Kar nekako čutili smo, da bo tisto za nas — in res je bilo.

Zaboja smo nesli v rektorjevo sobo. Kurat je obljubil, da v kratkem spet pride.

Naslednji dan smo dobili vsebino za-bojev: sedem zimskih sukenj, dva pa-ra čevljev, precej oblek in nekaj pe-rila. Ni bilo čisto novo, a za nas je po-menilo ogromno. Obenem je bilo zna-menje velike dobrote vernikov fare sv. Lovrenca v Clevelandu, kjer so vse to zbrali na pobudo svojega kaplana, gos-poda Baznika.

Še isti dan smo se dobrotnikom po pismu zahvalili za darove.

Čez borih osem dni se je vsa zgod-ba ponovila. To pot je gospod pripeljal tri zaboje.

Dobili smo namig, naj bi sedajle za izpite spet pripravili kak vesel večer. Je hudo, ker ni dobiti sodelavcev. Med „odraslimi“ bogoslovci prevladuje mne-nje, da se sicer smejo včasih malo na-smejati, povečati smeh pri drugih pa ni „častno“. Kljub vsemu smo večer pri-pravili.

Na sporedu je bilo: prašni cilind-er (samospev), avtomat, kraljiček (dekla-macija), pri brivcu (pantomima). Zad-nja točka je bila višek večera. Rektor je kar skakal na stolu in se jokal od smeha.

Z veseljem smo se oprijeli študija za kolokvije.

V izogib morebitnemu pretiravanju pri študiju so bili določeni štirje ob-vezni odmori. Porabili smo jih pred-vsem za igranje z žogo. Tekmovali smo v odbojki, a ker ni bilo za vse prostō-ra, smo poskusili z roketom. Pri tem so nam pomagale posebne okoli-ščine.

Delavci tovarne Forpado so nam-

reč naše igrišče odbojke preuredili v nogometno igrišče. Kole za odbojko smo morali zato presaditi na notranje dvo-rišče, v te se je pa že čez štiri dni dva-krat zaletel tovorni avtomobil.

Z dobitki, preostalimi od Silvestro-vega, smo imeli še enkrat tombolo. Še-stoletniki, ki so jo priredili, so doku-pili nekaj dobitkov. Glavni dobitek je zadel frater Bernard, edini cistercijan med nami. Dobil je lep brivski aparat. Lahko ga bo dal v okvir, ker ni dobiti po vsej Padovi primernih britvic.

Priredili smo dva slovenska večera z naslovom Pomlad in Domovina in praznovali god profesorja svetega pi-sma. Slavljenec je bil ob petju prav vesel in zahvala je bila temu primerno dolga. Obdaroval nas je s pomarančami. Na debeli četrtek smo uprizorili dva smešna „igrokaza“: Kje je moj dežnik? in Brez ceremonij. Vse to za to, ker so se semestrski izpiti srečno končali.

Februar nam je prinesel prve po-štne stike z ameriškimi dobrotniki. Mi-sel, da bi posamezni dobrotniki pod-pirali posamezne bogoslovce, so spro-žili ameriški Slovenci sami. V pismu so poslali imena 21 dobrotnikov, kate-rih vsak se je zavezal plačevati po de-set dolarjev mesečno za naše bogoslov-je. Razdelili smo si dobrotnike in tako j pisali vsak svojemu, kot so to sami že-leli. Da bi dobrotniki spoznali svoje duhovne sinove „iz obličja v obličje“, smo se dali fotografirati našemu eko-nomu.

Branko Rozman

NOVICE iz SLOVENIJE

● **Versko stanje v mariborski škofiji.** Svet za pastoralno sociologijo, katerega je mariborski škof ustanovil 3. marca 1959, je v marcu preteklega leta izdal brošuro z naslovom „Duhovnik in pastoralna sociologija“. Iz nje si moremo ustvariti sliko o verskem stanju mariborske škofije, ki šteje čez 600.000 duš. Dekanije so po višini verskega življenja razdelili v štiri skupine.

● **V prvi skupini so ne — dekanije —**, v katerih odstotek nedeljnikov (nedeljnik je vernik, ki redno obiskuje nedeljsko mašo) več kot 45% obveznikov. Obisk verouka v teh dekanijah je nad 75%. Skoraj vsi otroci so krščeni. Samo civilnih porok je razmeroma malo. Civilnih pogrebov skoraj nič. Število mesečnih obhajancev je razmeroma visoko. Zanimivo je, da so ti predeli škofije oddaljeni od velikih središč, ki še niso industrializirani, ampak prevladuje mala kmetijska posest.

● **Tretja skupina so dekanije s povprečjem 25—35% nedeljnikov.** V njih izpolnjuje nedeljsko obveznost od 1/4 do 1/3 vernikov. V vseh razen dveh je obisk verouka nad 60%. V tej skupini je nad 1/2 sezonskih katoličanov, ki ob rojstvu, smrti in deloma ob poroki iščejo stik s Cerkvijo in mogoče na veliko noč pogledajo v cerkev. Za nekatere

župnije v tej skupini so podatki o obisku sv. maše na veliko noč. V tej skupini 25% vernikov niti na veliko noč ne gre v cerkev.

● **Drugo skupino tvorijo dekanije**, v katerih je 35 do 45% nedeljnikov, takih je 5 dekanij s 107.341 verniki. Tu sta dekaniji **Ljutomer** in **Velika Nedelja**, ki izkazujeta blizu 45% nedeljnikov. Obdani sta od sveta, ki ima nad 45% nedeljnikov.

● **Zadnja skupina so dekanije**, kjer je manj kot 25% nedeljnikov. To je dekanija **Maribor**, ki šteje 110.000 krščenih in ima 32 aktivnih dušnih pastirjev. V mariborski dekaniji je 1/6 vseh vernikov mariborske škofije. Za dekanijo Maribor glede verouka ni mogoče izračunati v odstotkih obiska, ker je število šoloobveznih otrok neznano. Po približnem obisku je obisk v Mariboru v šolskem letu 1962/63 bil 24%, v prvih štirih razredih pa 35%. Dekanije četrte skupine so misijonsko področje mariborske škofije. 3/4 vernikov je v teh dekanijah s Cerkvijo pretrgalo. Tu je 70% delavcev. Najbolj izrazito delavsko mesto je Maribor, ki ima danes že okoli 100.000 prebivalcev in se naglo širi. Vedno nove družine ali posamezniki prihajajo in se v njem za stalno naselijo. Maribor je tudi dekanija, kjer je naj-

višje število takih, ki cerkveno poroko in krst odlašajo za več kot eno leto. V dekaniji Maribor je najslabši obisk nedeljske maše 8%, najboljši pa 51%.

● **Povzetek:** V dekanijah mariborske škofije niha povprečje obiska pri nedeljski maši med 21% in 67%. Najboljša dekanija ima 88% šoloobveznih otrok pri verouku.

● **Župnije in duhovniki mariborske škofije.** 1. januarja 1964 je imela mariborska škofija 270 župnij, 38 od njih nezasedenih. Aktivnih dušnih pastirjev je 307. Kako so razdeljeni po župnijah? Župnij, ki imajo do 2000 katoličanov je 147. V njih deluje 110 duhovnikov. Na župnijah, ki imajo po 2 do 3000 katoličanov, deluje 67 duhovnikov (takih župnij je 56, na 1 od teh je poleg župnika še kaplan). 42 župnij šteje po 3 do 5000 vernikov, v njih deluje 67 duhovnikov. 12 od teh je brez kaplana. 17 župnij šteje 5 do 10.000 katoličanov, v njih deluje 38 duhovnikov. 8 župnij ima več kot 10.000 katoličanov, v njih deluje 25 duhovnikov. Vsaj trije vzroki „marmutskih župnij“.

● **170 pripravnikov na duhovniški poklic** je v soboto in nedeljo 8. in 9. januarja 1966, stopilo za korak bliže cilju. Ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik jim je podelil različne redove in jih posvetil za službo Cerkvi. Preveč jih je bilo, da bi mogli vsi prejeti redove istega dne zato je 68 bogoslovcev prejelo tonzuro že v soboto zvečer. S tem obredom so bili sprejeti med klerike. V nedeljo zjutraj pa so obredi trajali skoro dve uri in pol. 85 bogoslovcev je prejelo nižje redove, 17 bodočih novomaš-

nikov pa prvi višji red — subdiakonat. Kljub mrazu so ljudje napolnili sprednji del stolnice in sledili obredom, ki jih je s prižnice razlagal semeniški rektor dr. Janez Oražem. Prvič so mladi kandidati, ki so jih klicali po imenu namesto običajnega „Adsum“, odgovorili po domače „Tukaj sem“. Med darovanjem so vsi podali škofu goreče sveče — simboličen dar mladega življenja. Te sveče bodo gorele po različnih cerkvah širom Slovenije.

● **V Ljubljani je umrl slovenski slikar Slavko Pengov.** Poznan je kot avtor številnih monumentalnih fresk. Posebno so znane čudovite slikovne kompozicije v župnijski cerkvi na Bledu.

● **Dekanija Cerknica:** pregled. Arhidiakon: stolni kanonik dr. Vilko Fajdiga. **Dekan:** Vojko Seljak, žup. upravitelj na Uncu. 1. **Babno polje** (1373 duš): soupravitelj: France Lokar, žup. upravitelj v Starem trgu pri Ložu; 2. **Begunje pri Cerknici** (966 duš): žup. upravitelj: Janez Križaj; 3. **Bloke** (1753): žup. upravitelj Andrej Makovec; 4. **Cerknica** (3000): žup. upravitelj: dr. Janez Jenko SDB, kaplan Jože Zver; 5. **Grahovo** (975): žup. upravitelj: Leopold Končan; 6. **Planina pri Rakeku** (1140): žup. upravitelj Stanko Debevc; 7. **Stari trg pri Ložu** (3455): žup. upravitelj Franc Lohar, kaplan: Jakob Janša; 8. **Rakek** (1442): soupravitelj: Vojko Seljak na Uncu; 9. **Sveta Trojica nad Cerknico** (396): žup. upravitelj: Ivan Skvarča; 10. **Sveti Vid nad Cerknico** (800): žup. upravitelj: Kazimir Nastran; 11. **Unec** (944): žup. upravitelj: Vojko Seljak.

● Družabna prireditev „Duhovnega življenja“. V nedeljo, 6. februarja, je bila na slovenski Pristavi v Moronu tradicionalna prireditev „Duhovnega življenja“. Namen te vsakoletne prireditve, ki je redno dobro obiskana, je poživiti zanimanje za verski tisk, nuditi rojakom prijetno razvedrilo in moralno ter gmotno pomagati reviji, ki že 33. leto vrši lepo poslanstvo med rojaki v Argentini in po svetu.

Prireditve smo pričeli s sv. mašo; daroval jo je g. msgr. Anton Orehar. Med mašo je razvil misli o poslanstvu verskega tiska in o naši dolžnosti do njega.

Po kosilu in v popoldanskih urah do večera je bilo poleg razvedrila več stvari: bogat srečolov, nagradno žrebanje naročnikov „Duhovnega življenja“ in nagradno žrebanje dopisnikov „Božjih stezic“.

Med udeleženci nagradnega žrebanja so prejeli nagrado sledeči naročniki: g. Avgust Malovrh, g. Franc Avguštin, g. Franc Gerkman, gđ. Marija Vidmar, g. Jože Skale, ga. Jožica Tušek, gđ. Anica Šemrov, g. Martin Fajfar in g. Stanko Oberžan. Med izžrebanimi mladimi dopisniki v „Božje stezice“ pa so bili: Emica Urbančič, Mojca Oberžan, Mimica Gorišek, Pavlinka Kunčič in Lojzek Leskovec.

● Počitniški tečaji naše mladine. V januarju in v februarju so bili počitniški tečaji za našo mladino na Pristavi v Moronu in v Našem domu v San Justu. Na Pristavi v Moronu so bile ob sredah naraščajnice in mladenke Slovenske dekliske organizacije, ob

četrtkih so bili fantki — naraščajniki in mladci Slovenske fantovske zveze. Ob večernih urah pa so bili tedensko fantje, v popoldanskih urah pa dekleta. Deklice iz San Justa pa so prihajale v Naš dom ob sredah zjutraj in so se vračale domov proti večeru. Tečaji, kate so v glavnem vodile nekatere gospe, so dobro uspeli. V Moronu je bil zaključek v nedeljo, 27. februarja, v San Justu pa šele v nedeljo, 20. marca.

● Jalnova kmečka drama „Dom“ v Slovenskem domu v Carapachayu. Zadnji nedelji v januarju in v februarju so rojaki v Carapachayu postavili na oder Jalново kmečko dramo „Dom“. Igro je režiral g. Albin Petelin, scenarijo pa je izdelal g. Jože Korošec. Uspeh je bil prav dober tako glede igranja kot tudi glede udeležbe.

Napisal:
p. J. M. Heredia, S. J.
Prevedel:
France Kremžar

SPOMINI POROČEVAVCA IZ KRISTUSOVIH ČASOV

V Jeruzalemu — Palestina.

Dragi Bill!

Potem ko smo se nažrli tega nad vse drobnega puščavskega peska in prestali pasjo vročino, smo prišli v Sveto mesto. S pomočjo pisem, ki sem jih iz Združenih držav prinesel za dobre očete frančiškane, zdaj že imam streho v tem gostišču. Dobil sem dva grška prevajalca. Jutri čisto gotovo začnemo rokopis prevajati in prirejati. Dobri patri so vsi navdušeni, odkar so videli te dragocene pergamente. Listine so pisane čudovito preprosto.

Pisec, ki jih je pisal, pove svoje misli tako meni podobno, da se mi zdi, kakor bi jih bil jaz pisal, ko poslušam branje nekaterih že prevedenih mest. Mislim, da ne bo treba nobene razlage. Ponekod so pergamenti objedeni od miši. A se mi zdi, da te živalice niso požrle nič važnega.

V prihodnjem pismu pošljem prvo poglavje „Spominov“. Kar iz navade sem rekel: poglavje, pa je bolje povedano če rečem, da so to raztrgani samostojni odlomki, ki pa vsi skupaj se

stavljajo nenavadno zanimive listine.
— Vedno Vaš Myles.

V Jeruzalemu.

Dragi moj Bill!

Mislim, da bo objava teh „Spominov“ nepozaben dogodek! Pisani so tako prijetno, vendar pa tako natančno, da se moji dobri prijatelji, frančiškanski očetje v Sveti deželi, kar ne nehajo veseliti. Danes pošljem prve liste. Preberite jih! Mislim, da zaslužijo Vaše priznanje. Vam samim pa prepuščam, da določite naslove k poglavjem. Rado veden pričakujem Vaše sodb.

Vaš Myles.

Ko je Mr. Connor prejel prve liste tega rokopisa, jih je hlastno prebral. Nato pa jih je zmagoslavno nesel kazat ravnateljskemu svetu svojega lista. Sklenili so, naj začne izhajati prihodnjo nedeljo. Tako je v nedeljski številki lista „Boston Graphic“ izšla napoved z naslednjimi uvodnimi stavki:

NEZASLIŠNO ODKRITJE!

NAŠ POROČEVALEC JE NA SINAJSKI GORI NAŠEL LISTINO IZ KRISTUSOVIH ČASOV!

Potem pa so izdajatelji v predgovoru napovedali, da jo bodo priobčevali vsako nedeljo pod naslovom:

„SPOMINI POROČEVALCA IZ KRISTUSOVIH ČASOV“

Opomba pisateljeva:

(Te priobčene „Spomine“ podajamo tukaj v knjigi.)

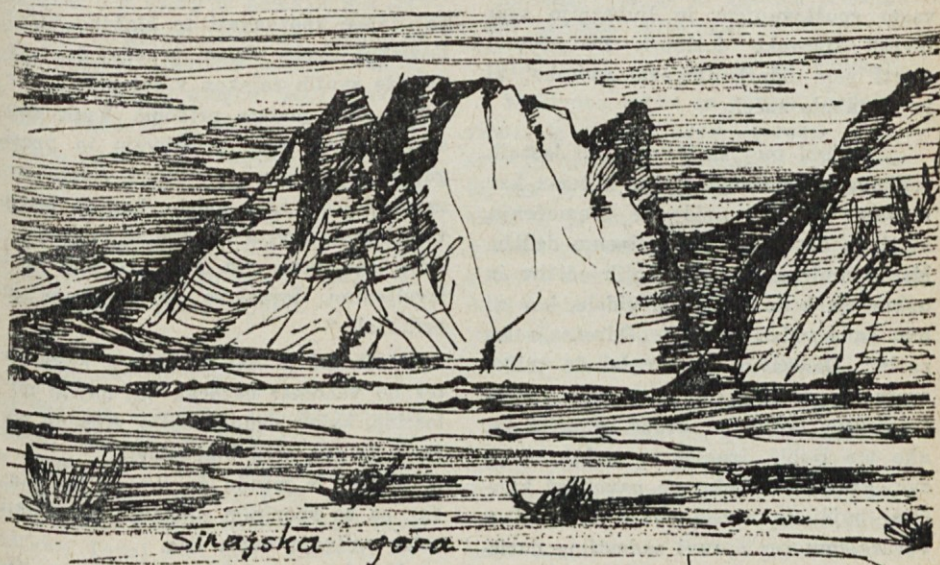
(Treba pa je pomisliti, da ti „Spomini“ niso gol prevod grškega izvirnika izpred 2000 let, marveč so „prirejeni“ za naše čase, navade in govorico. Zato naj se nikdo ne čudi, če so v njih docela moderni izrazi in besede, ki enakovredno nadomeščajo one, katere je rabil „hebrejski poročevalec“ izza časa cesarja Tiberija.)

(Svetopisemsko besedilo je natisnjeno z drugačnimi črkami, da se loči od

drugega pripovedovanja, ki ga je napisal Ben Hered.)

2. Začetek rokopisa

Ime mi je Rafael Ben Hered iz Benjaminovega rodu. Moji predniki, ki so se po babilonski sužnosti izselili iz Palestine, so se naselili v Lucentu, na obali kartaginske Hispanije. Rodil sem se v kraju Calagurris Nassica, kjer je bila doma moja mati. Čez malo let so me odpeljali v Barcino, kjer je moj oče imel veliko trgovino z jutrovskim blagom. Prištevali so ga med najbogatejše tarakonske trgovce. Ko sem bil še prav majhen, sem že moral očeta spremljati na njegovih potovanjih po sredozemskem morju, in sicer ne le po Hispaniji, marveč tudi po Galiji in Italiji. Hoteč mi preskrbeti skrbno vzgojo, me je po materini smrti pustil pri svojih izrael-

skih sorodnikov v Rimu, da bi hodil v šolo k poglavitnim učiteljem tiste dobe. Tam sem se do dobra naučil latinsko in grško ter modroslovja. Poslej sem se navzel rimskih šeg in navad. To je bilo v najbolj cvetočih letih Avgustovega vladanja.

Ko je bila moja literarnomodroslovna vzgoja dovršena, sem se poln navdušenja in častihlepleja z očetovim denarjem lotil trgovine z najfinejšimi tkaninami, nakitom, dišavami in umetninami. Imel sem tolikšno srečo, da bi si kaj takega sploh misliti ne bil mogel. Preden sem bil trideset let star, sem bil že med najbogatejšimi in najuglednejšimi dragularji Italije in Grčije.

Nekega dne mi je pisal moj osemdesetletni oče. Prosil me je, naj pridem v Hispanijo, da mu zatisnem oči, češ, da že čuti svoj bližnji konec. Z vsem spoštovanjem in ljubeznijo sem izvršil sinovsko dolžnost. Po očetovi smrti sem odprl njegovo oporoko, ki jo je takole začel:

„Preljubi moj sin! Postal si lastnik velikega premoženja. Zakaj k temu kar si sam pridobil, pride še premoženje, ki ti ga zapuščam kot edinemu dediču. Mirno umiram v veri svojih očetov in upam, da bodo tvoje oči videle, kar ni bilo dano videti mojim: „Odrešenje Izraela“. Dasiravno si obredel že toliko sveta, te pot še nikoli ni zanesla v Sveto deželo tvojih pradedov. Prosim te, ako me ljubiš, izpolni to zadnjo voljo svojega očeta. Kadar se naveličaš kupčije, pojdi in obišči sveti Tempelj v Jeruzalemu ter opravi zadostilne daritve za duši svojega očeta in svoje mate-

re. Pomni, kaj je storil Juda Makabejec, ki je poslal dvanajst tisoč drahem srebra v jeruzalemski tempelj, da bi se opravile daritve za grehe rajnih. Ker je dobro in pobožno misliti o vstajenju, je sodil, da je tem, ki so umrli v pobožnosti, prihranjeno najboljše plačilo.

Res sveta in zveličavna je misel, moliti za rajne, da bi bili rešeni grehov. Rad pa bi ti priporočil še eno stvar. Kljub temu, da mi je kupčija vzela mnogo časa, vendar prav nikoli nisem pozabil, da bi ne bil prebiral Svetega pisma. To branje me je prepričalo, da se je „približalo Izraelovo odrešenje“. Slutim, da pride že za tvojih dni. Bogastva si deležen zvrhano mero, talenta ti ne manjka, posvetnega znanja imaš še preveč. Ampak o veri svojih očetov le malo veš, kakor sem videl. Pojdi v Palestino! In tvoj duh naj začne spoznavati to blaženo vero! Raziskuj Sveto pismo, preučuj šege in navade svojih rojakov v tej deželi, ker boš s tem mnogo pridobil. Vsak dan dvigaj svoje srce k Jahveju in prosiga, da bi te storil vrednega videti, česar moje oči niso videle, kar so želeli videti sveti preroki, a jim ni bilo dano. Prepričan sem, sin moj, da boš med izvoljenimi. Izraelovo odrešenje se je približalo.“

Nato mi je dal še zadnja navodila ter mi venomer naročal, naj dajem miloščino, kakor drugi Tobija. Končno me je še iz dna srca blagoslovil.

Poslej je minilo že mnogo let. Kadar pa se spomnim njegovih besed, mi solze zalivajo ovela lica.

Več let sem odlašal, preden sem iz-

polnil zadnjo očetovo voljo. Takrat sem bil mlad v primeri s tem, kakršen sem zdaj. Ko sem končno nekega dne bil v Brundiziju, sem zvedel, da bo zdaj zdaj dvignila sidra triveslača, da popelje v Palestino novega rimskega cesarskega namestnika Poncija Pilata. Odločil sem se odpotovati, zlasti še, ker se je ladja ustavila v Aleksandriji, kjer sem imel več opravkov.

Med potjo sem se v precej nerodnih okoliščinah seznanil s Pilatom. Njega je hudo zdelovala morska bolezen, pa tudi jaz sem imel iste težave. Sešla sva se ravno ob ladijski ograji, ko sva oba hkrati plačevala morju vsak svoj danek. Bil sem po rimsko oblečen. Do tega sem imel pravico, ker sem bil rimski državljani. In moje bogastvo mi je odpiralo vrata najodličnejših velikašev rimskega cesarstva. Sklenila sva prijateljstvo. Ko nama je odleglo, sva nadaljevala pogovor. Ker je vedel, da imam s seboj dragocen nakit, je želel, da bi ga pokazal njegovi ženi Klavdiji Prokli. Tako se je začelo naše prijateljstvo, ki smo ga kasneje morali obnoviti. Jaz sem ostal v Aleksandriji, onadva pa sta nadaljevala pot v Palestino. Ob slovesu sta me oba prosila, naj ju ob svojem prihodu v Judejo obiščem, kar sem jima obljubil.

Zoper vse pričakovanje pa se je moje bivanje v Aleksandriji zavleklo celi dve leti. Nazadnje sem se vendarle odločil, pobožno izpolniti zadnjo očetovo voljo ter sem se napotil v deželo svojih pradedov po isti poti, po kateri so tudi oni hodili, namreč kar skozi puščavo. Tedaj sem, poln zdravja, življenja in sanjavih upov, prvikrat hodil

po strminah svete Sinajske gore, kjer sem si mnogo let kasneje postavil svoje zadnje prebivališče.

Po razdejanju Jeruzalema in templja sem se umaknil svetu ter si tukaj zgradil veliko utrdbo. Z menoj je prišlo več prijateljev, ki so želeli ostati pri meni. Prekrasen studenec nam daje dovolj pitne vode. S svojim velikim bogastvom sem si lahko postavil ta mirni in samotni kotiček, kjer mislim dokončati dni svojega življenja, ko bom uredil te svoje „Spomine“. Nisem jih napisal šele zdaj, marveč že pred mnogo leti, ko sem popotoval po Palestini in ko je še stal ponosni Jahvejev tempelj, ki pa je zdaj razdejan.

(Bo še)

Molitveni namen

Splošni: Da bi v vsakem človeku videli svojega bližnjega.

Misijonski: Za Cerkev na Filipinih.

Molitvena zveza za slovensko domovino: Da bi v vsakem človeku gledali svojega bližnjega. Krščanski nauk pravi, da je — normalno — naš bližnji tisti, ki je najbolj potreben. In kdo je v večji potrebi kot tisti, ki je na poti v večno pogubljenje? Molimo, torej, za naše brate v domovini, ki so se prodali brezbožnemu komunizmu, ali pa so se vdali nebrzdanemu materializmu!

● **Javna zahvala presvetemu Srcu Jezusovemu.** G. L. Oven, 835 Pine Street, California 93940, U. S. A., se v reviji „Duhovno življenje“ javno zahvaljuje presvetemu Srcu Jezusovemu za milost velikega uslišanja.

Argentina:

Dušanopastirska pisarna,
Ramón Falcón 4158,
Buenos Aires

Z. D. A.:

Rev. Julij Slapšak -
6019 Glass Ave.
Cleveland, Ohio, U. S. A.
Slovenska pisarna
Baragov dom
6304 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio, U. S. A.

Kanada:

Ivan Marn.
131 A Treeview Drive
Toronto 14, Ont.
Canada

Trst:

Marijina družba,
Via Risorta 3,
Trieste, Italia

Italija:

Zora Plšćanc,
Riva Piazzutta 18,
Gorizia, Italia

Avstrija:

Naročnino pošiljajte
Mohorjevi družbi.
v Celovec

Celoletna naročnina za Ar-
gentino in države, ki nanjo
mejljo (razen Uruguaya)
£200 pesov.

za ZDA in Kanado
5 dolarjev;
za Avstrijo 95 šilingov
za Italijo 2.000 lir;
drugod
protivrednost dolarja.

Vstali — nebeški — veseli 193

Glejte, les križa 194

K žegnu neso 196

Pogumni otroci 198

Kristusovo vstajenje in sv. maša 200

Koncil: Cerkev — božje ljudstvo 204

Za varstvo človeškega življenja v družini 209

Stradanje Južne Amerike —

ne nesreča ampak krivica 212

Iz dnevnika Janeza XXIII. 218

Film: Maček z očali 222

V družini 226

Zanimiva zgodba 226

Ne samo žena in mati 227

Staršem ob začetku šole 228

Za mladino 230

Kako opravljajš svoje delo 230

Anketa IV 232

Dnevnik Ane Marije 236

Pasijonske procesije, igra in podobno 238

Podrti viharik 243

Lemenatarji 246

Novice iz Slovenije 249

Spomini poročevalca 252

iz Kristusovih časov 252

Molitveni namen 255

LETO XXXIII.

Štev. 4

APRIL 1966

**PROSIMO PORAVNAJTE
NAROČNINO!**

Nakazila na naslov:
Antonio Orehar
Ramón Falcón 4158,
Buenos Aires, Argentina

slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr.
Anton Orehar); urejujejo dr. Al. Starec, dr. Br. Rozman in
Jurij Rode. Editor resp.: Msgr. Antonio Orehar, Ramón
Falcón 4158, Bs. As. Registro de la Prop. Intel. N° 843.966

Fiska Vilko S. R. L. Estados Unidos 425, Buenos Aires

Bohinjsko jezero — biser Slovenije

Ovitek: stud. arh. Jure Vombergar

